Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo bibliotека

DARBININKAS

LI NR. 13. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, VASARIS - FEBRUARY, 18, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

LBJ prieš naują karą - su badu Indijoje ir pasauly

Atsilikę kraštai nepajėgia maisto gaminti savo prieaugliui, o kitur žemės ūkio gamybą palaužė komunistinė sistema; LBJ planas aprūpinti badaujančius kraštus

Mrs. Indira Gandhi pasiprašė prezidentą Johnsoną skubaus vizito. Didžiausias jos, kaip min. pirm., rūpestis badaujanti Indija.

Aliarmas dėl Indijos ir Pakistano — dešimtys milijonų žmonių badauja. Pagalbos jiem šaukė popiežius Paulius. Prezidentas Johnsonas pasiuntė kviečių Indijai. **Pažadėjo šaukt tarptautinę konferenciją kovai su badu Indijoje.** Vasario 16 popiežius Paulius su entuziazmu tokiai konferencijai pritarė.

Tačiau badas žiūri į akis ne tik Indijai bei Pakistanui. Du trečdaliai žmonijos nepasisotina. Baltųjų Rūmų sukviesta "tarptautinio bendradarbiavimo konferencija" priėjo niurias išvadas:

— **Vadinami atsilikę kraštai nepajėgia padidinti žemės gamybos tiek, kad atitiktų gyventojų prieauglio proporciją.**

— Kraštai, kurie prieš karą žemės ūkio gaminius eksportavo, dabar komunistų valdžioje savos duonos neužtenka ir turi ieškoti importo iš užsienių—iš Kanados, Australijos, Argentinos, Prancūzijos, net Amerikos. Rusija, Jugoslavija, Vengrija, Lenkija buvo tarp tokių eksportuojančių, dabar jos reikalingos importo.

Komunizmo sistema sužlugdė žemės ūkio gamybos produktyvumą. Tačiau šiuo metu mažiau svarbu sakyti, kad komunizmas atnešė trečdaliui jo valdomo pasaulio badą. Svarbiau, kaip gelbėti. Amerika turi atsargų už 14 bil. dol. Pernai išgabeno žemės ūkio gaminių už 2 bil. tai reiškia 40 proc. visos paramos užsieniui. **Prezidentas kreipėsi į Kongresą, kad Amerikoje žemės ūkio gamyba būtų sustiprinta kovai su badu pasaulio visu plotu:** kad būtų leista žemės ūkio plotus padidinti 10 procentų.

Vasario 16 priėmime New Yorke Carnegie Endowment: gen konsulas V. Stašinskas, Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas, konsulas A. Simutis ir žmona.

LBJ IR OPOZICIJA dėl Vietnamo

OPOZICIJA: autoritetai esą universitetuose, ne vyriausybėje.

Vietnamo karas Amerikoje tebeina. Opozicijos taktiką prieš LBJ politiką išreiškė James Restonas (NYT), pastebėdamas, kad senato užsienių komisijos apklausinėjimas neveikia Baltųjų Rūmų. Bet **apklausinėjimas, sujungtas su televizija, galįs būti galinga priemonė vyriausybės politikai pakeisti.** Tos priemonės ir ėmėsi sen. Fulbrightas, patelkdamas tokius autoritetus kaip gen. Gavin, buvęs politikos planuotojas Kennan. Didžiausias priekaištas vyriausybei dabar, kad Honolulu deklaracija esanti **nauja kliūtis derybom;** ji pratęsianti karą iki nežinomybės. Visos opozicijos kalbos tik ir sukasi apie Ženevos konferencijos derybas, kuriose galėtų dalyvauti net visi, kas tik suinteresuotas (sen. Ribicoff)

James Restonas, siekdamas sustiprinti sen. Fulbrighto argumentus ir sumenkinti pasitikėjimą vyriausybės autoritetu, dar aiškina: esą "kūrybingiausios mintys Amerikoje sutelktos šiandien ne vyriausybėje, bet universitetuose, fonduose ir bet kur kitur privačiame gyvenime".

(John Chamberlain (Journal American) taikliai dėl to atsiliepia: "Ačiū Dievui, kad Baltuose Rūmuose turim vadą, kuris nėra treniruotas modernio-joj universitetų sistemoj").

VYRIAUSYBĖ: į kritiką neatsakinėja, o daro savo

Prezidentas Johnsonas vasario 11 pareiškime spaudai nesiginčijo su gen. Gavinu ar Kennanu. Tepasakė, kad jų nuomonės nesipriešina vyriausybės vykdomai politikai, nes vyriausybė taip pat nenori karo gilinti, vyriausybė nori derybų ir ta linkme dirba. Dėmesį nukreipė nuo kritikos į savo naujus žygius Vietname — ūkinio — socialinio atstatymo planą Vietnamui, ten pasiųsto viceprezidento Humphrey ir kitų pareigūnų veikla pacifikacijos planui vykdyti — žemės ūkiui modernintі, sveikatos įstaigom organizuoti. Šį planą vyriausybė labiau garsina nei karines priemones. Tikisi juo laimėti Vietnamo pasitikėjimą vyriausybe ir jų aktyvų bendradarbiavimą, o taip pat ir Amerikos žmonių pritarimą.

Entuziazmas, kuris rodomas pacifikacijos programai, gresia dviem kraštutinumais. Vieną parodė žemės ūkio sekretorius **Freemanas,** aiškindamas, kad geriausias kelias į valstiečio širdis per javus: "Kaimiečiai ūkininkai yra tie patys Vietname, Indijoje kaip ir Jungtinėse Valstybėse... Jie nori auginti savo javus gabenti juos į rinką, gauti už juos gerą kainą; jie nelabai suinteresuoti ideologija". Tokius klaidingus žodžius apie valstiečius yra kalbėję 1941 vokiečiai, užėmę Lietuvą; esą ūkininkai nori gerai pirkti, gerai parduoti, o laisvės reikalas tai intelektualų siekimas...

Kitą kraštutinumą ir pavojų pastebėjo **J. Alsopas** (H. Tribune), įspėdamas, kad "nebūtų arkliai kinkomi į vežimo užpakalį", nes **norint pacifikaciją įvykdyti reikia pirma pašalinti priešą, kuris visas pacifikacijos pastangas pavers niekais, jei nebus sunaikintas.**

Vyriausybė tai mato. Prezidentas vasario 11 trumpai pasakė, kad kariuomenė bus didinama, bet kad nereiksią naujos mobilizacijos. Neaišku, ar taktikos sumetimais prezidentas nenorėjo kalbėti apie sustiprintą kovą su komunistais, ar tikrai vengs ją stiprinti, ieškodamas kompromiso su opozicija.

Gavėnios metui pasninkas

Vatikano atstovas Amerikoje arkiv. Egidio Vagnozzi, vasario 16 paskelbė naują pasninko sušvelninimą gavėnios metu. Pilno pasninko ir abstinencijos dienom paskelbė tik Pelenų dieną (ateinantį trečiadienį), ir Didįjį Penktadienį. Pasninkas reiškia sykį per dieną valgyti iki soties, du sykius lengvai ir nieko kitu metu. Abstinencija reiškia susilaikymą nuo mėsos. Tradicinis susilaikymas nuo mėsos penktadieniais galioja. Abstiinencija privaloma nuo 14 metų amžiaus (buvo 7 metai). Pasninkas 21-60 metų amžiaus. Vietos vyskupas gali dispensuoti.

"Jaunimas" ir "senimas" Vasario 16 priėmime, surengtame gen. konsulo ir Lietuvos Laisvės Komiteto, Carnegie Endowment. Nuotraukos R. Kisieliaus.

FDR ir Vatikanas

Prašė ekskomunikos Mussoliniui

Vatikanas leido paskelbti diplomatinius dokumentus iš antrojo pasaulinio karo laikų "Šventasis Sostas ir karas Europoje. 1938 kovas — 1940 rugpiūtis". "The Tablet" laikraštis atkreipė dėmesį į tam rinkinyje paskelbtus kai kuriuos dokumentus, kurie liečia prezidento Roosevelto ir Vatikano santykius.

1. Prezidentas Rooseveltas, patyręs kad Vatikanas rengiasi steigti Washingtono arkivyskupiją, per William Bullittą, ambasadorių Paryžiuje, pranešė Vatikanui, kad Chicagos vysk. aug. Bernard Sheil būtų Washingtonui persona grata. Popiežius tuos Roosevelto norus nuleido negirdom.

2. Prezidento asmeninis atstovas Myron C. Taylor kalbėjosi su Vatikano valstybės sekretorium Luigi Maglione, prašydamas nutildyti Detroito kunigą Charles Coughlin, kuris "kritikavo Roosevelto politiką". Kardinolas atsakė, kad reikalą ištirsiąs. Žinia, kad nuo tada kun. Coughlin nustojo kalbėjęs per radiją.

3. Rooseveltas per ambasadorių Bullittą kreipėsi į apaštališkąjį nuncijų Paryžiuje arkivyskupą Valerio Valeri, kad paveiktų Italiją laikytis neutralumo. Siūlė, kad popiežius pagrasintų Mussoliniui ekskomunika ir tokiu būdu sulaikytų jį nuo karo. Arkivyskupas atsakė, kad priemonė būtų palaikyta juokingu dalyku ir jos vaisiai būtų abejingos vertės.

4. Rooseveltą erzino antisemitizmo reiškiniai Brooklyne, Baltimorėj, Detroite. Per Taylor siuntė memorandumą popiežiui, minėdamas tuos reiškinius kaip antikarinę politiką, kuri erzino Rooseveltą.

5. Brooklyno vyskupas Molloy buvo pakviestas į Washingtoną pas valstybės sekretorių Cordell Hull, kad sutvarkytų "The Tablet" — kam jis varo nesikišimo į karą politiką. Vyskupas išklausė kaltinimų, pasakė, kad jis esąs laisvos spaudos šalininkas, o jei sekretorius turi priekaištų laikraščiui, tegul juos išdėsto raštu, kad laikraštis galėtų pasiaiškinti. Tokis esąs tikrai amerikinis kelias. Vyskupui buvo duota suprasti, kad taip ir bus padaryta. Grįžęs vyskupas per porą savaičių vis skambino laikraščiui, ar laiškas iš sekretoriaus gautas. Iki šios dienos, pastebi laikraštis, jis dar negautas.

Tuos faktus iš dokumentų laikraštis primena kaip mėginimą "nutildyti" kunigus; mėginimą tų, kurie sakosi esą spaudos laisvės išpažintojai.

Vienaip spaudos laisvė skamba konstitucijoje, kitaip gyvenime.

PACIFIKACIJOS PROGRAMA: per 5-7 metus karas baigsis?

LBJ programoje labiau pabrėžiamas Vietnamo atstatymo planas, vadinamas pacifikacija, negu patys karo veiksmai. Karo veiksmai turį būti vedami taip, kad priešas nesukliudytų pacifikacijos planą vykdyti. Tas planas taip suprantamas:

— **Pietų Vietnamo gyventojų** yra 16 mil., daugumas ūkininkai. Kiekvieno kaimo ūkininkavimas kitoks. Bet visiem bendras — skurdas. Metinės pajamos asmeniui 92 dol., net Malajuose didesnės — 300 dol. Kankina tropinės ligos. O ligoninių tik 69. **Vienas gydytojas tenka 28,000 žmonių** (Amerikoje 645 žmonėm). Geležinkelių teturi 645 mylias, bet dėl karo jis mažai varžomas. Skurdą didina 442,000 bėglių iš komunistų valdomų sričių.

— Tokia padėtis. Reikia atgauti kaimus iš komunistų ir pagerinti juose gyvenimą. Vyriausybės žinioje yra 1,000 kaimelių, komunistų 12,000. Tikisi per šiuos metus atgauti 900 kaimelių. Visuose juose sustiprinti vietinę apsaugą. Kitais metais turės būti atgauta 1,500 kaimelių. Šiais metais numatyta pastatyti 2,251 klases, 148 tiltus, 57 užtvankas, 118 mylių kanalų, prie dabartinių 22,838 treniruotų žemės ūkio darbininkų paruošti dar 20,000. Amerika numato metam įpilti 600 mil. dol. tiem reikalam.

Visas tas pacifikacijos darbas truktų 5-7 metus. Dėl to ir apsaugos sekr. McNamara kalbėjo apie sėkmingą, bet ilgą karą, jei, žinoma, nebus radikalesnių priemonių karui baigti. Malajuose tokis planas įvykdyti truko 12 metų.

Nuteistieji rusų rašytojai: A. Siniavski, J. Daniel. Po teismo suimtinėjami, kurie reiškė nuteistiesiem pritarimą.

OPOZICIJOS VEIDAI: su nacizmu kovosim, su komunizmu — ne

Vyriausybės politikai didžiausią opoziciją senate rodo užsienių komisijos pirmininkas **J. William Fulbright.**

Įtampa tarp Fulbrighto ir prezidento auga. Jis, sakos, privačiai nebuvo susitikęs su prezidentu jau nuo spalio mėn. Į Baltuosius Rūmus nebekviečiamas.

Fulbrightas mėgstąs būti kitoks nei visi. Harry Trumanas apie jį atsiliepė trumanišku tiesmukumu: tai esąs "permokytas Oxfordo s.o.b." To "permokyto" senatoriaus galvojimą apibūdina pirmiausia jo pažiūros į komunizmą. Pačioje pirmoje kalboje senate 1945 jis skelbė, kad komunizmo baimė tesanti "didžiulis prietaras". Rusijos komunistinį "eksperimentą" prilygino Amerikos nepriklausomybės deklaracijai Jurgio III laikais. Tai esąs tik radikalesnis eksperimentas naujose sąlygose. Kitoje kalboje, kurią jis pasakė 1964 beveik tuščioje salėje apie "senus mitus ir naują tikrovę", jis ragino rodyti palankumą kom. Kinijai. O 1965 kalboje dėl padėties Domininkonuose kritikavo vyriausybės informacijas apie komunistų įtaką Domininkonuose kaip "perdėtas".

Bet senatorius visai kitokis vidaus politikoje — **jis niekad nebalsavo už "pilietinių teisių" įstatymą, tylėjo apie negrų siekimą gauti pilnas pilietines teises.**

Vadinami "liberalai", kalnus vertę prieš Goldwaterį, kada jis nebalsavo už "pilietines teises", nedarė jokių priekaištų sen. Fulbrightui dėl to paties nebalsavimo.

Fulbrightas pakvietė užsienių komisijoje kalbėti prieš Johnsono liniją **George F. Kennaną,** kuris nuo 1963 pasitraukė iš departamento tarnybos. Kennanas prisipažino, kad šiuo metu jis esąs "neoizolacionistas". Viet namas nesąs mūsų reikalas. "Time" žurnalas pastebėjo, kad "daugelis liberalų intervencionalistų, kurie buvo taip pasiryžę kovoti dėl Europos antrojo pasaulinio karo metu, dabar darosi tikrais izoliacionistais". Tai reiškia: **buvo intervencijos šalininkai, kada reikėjo pasipriešinti nacizmui, bet atsisako nuo intervencijos, kada reikia pasipriešinti komunizmui.**

HUMPHREY AR NIXONAS?

Pagal Gallupo vasario 13 duomenis, jei į prezidentus būtų du kandidatai — Humphrey ir Nixonas, tai pirmasis gautų 47 proc. balsų, antrasis 45, abejojančių 8; juos padalinus pusiau Humphrey tektų viso 51 proc.

Domininkonuose yra ir bus neramu

Dabar streikai. Juos pakurstė vasario 13 per radiją Juan Bosch, buvęs prezidentas, kariuomenės išvarytas dėl palankumo komunistam, dabar vėl grįžęs. Streikui pagrindas — kam iš valstybės neišvyksta apsaugos ministeris Caminero, kurį prezidentas Garcia-Godoy paskyrė į Washingtoną kaip karo attache. Kai po trijų dienų streiko jis išvyko, streikai tęsiami ir reikalavimai didinami — kad išvyktų ir armijos bei aviacijos viršininkai.

Senate — dvejopi

Senato karinių tarnybų komitete, svarstant biudžeto reikalus, reiškiasi dvejopi atstovai. Opozicijos triukšmingiausias senatorius **Wayne Morse** nori diskusijas pratęsti ir biudžeto priėmimą uždelsti. Jam talkina Alaskos Grueningas. Komiteto pirmininkas **Richard D. Russell** nori pagreitinti balsavimą dėl vyriausybės prašomos 4.8 bilijonų sumos. Vasario 16 jis net apkaltino sen. Morse ir Grueningą krašto klaidinimu ir priešininko stiprinimu.

— **Kalifornijoje** George Christopher bus konkurentas aktotoriui Reaganui kelyje į gubernatorius. Christopherį remia liberalas sen. Kuchelis. Reaganas buvo Goldwaterio šalininkas.

— **Santo Domingo** streikas, trukęs jau porą savaičių, išplečiamas į kitus miestus. Nuo vasario 9 riaušėse žuvo 20, amerikiečių sužeisti 4, tūkstančiai ha cukraus laukų nudeginta.

— **Kalkutoje,** Indijoje, vasario 16 buvo sužeista 50 asmenų, kada policija šovė į demonstrantus, reikalaujančius didinti maisto davinį.

— **Saigone** vasario 16 susprogdino komunistai dvi bombas. Žuvo civilinių žmonių.

— **Vietname** pereitos savaitės nuostoliai — 91 amerikietis žuvo, 423 sužeisti. Tai ligšiolinis savaitinis rekordas. Komunistų tą savaitę žuvo 684.

— **Egipte** vasario 15 46 musulmonai apkaltinti sąmokslu nužudyti prezidentą Nasserį. Byla bus surengta daugiau kaip šimtui asmenų.

Kardinolas Spellmanas karą pradėjęs...?

Meta pirštinę (2)

Demaskuodamas klaidas ar pusiau tiesas, kuriom užtvindomas Amerikos skaitytojas dėl Vietnamo karo Daniel Lyons, S. J., sustoja prie klausimo: kodėl Amerika Vietname?

Komunistai ir jų šalininkai atsako, kad Amerika Vietname vykdo savo "imperializmą". Amerikos šalininkai atsako, kad gina Vietnamo ir savo laisvę nuo agresijos, nes geriau dabar kovoti Vietname negu paskiau Kalifornijoje. Sensacingiausias atsakymas buvo "liberalinės" spaudos atstovo Drew Pearson, kurio žodžius ir primena Daniel Lyons: girdi, "Jungtinės Valstybės tebevargsta dėl to, kad **New Yorko kardinolas Francis Spellmanas įgundė Eisenhowerio vyriausybę imtis intervencijos Pietų Vietname katalikam konvertitam apsaugoti".**

To sensacingo laikraštininko sensaciją Lyons tuojau pat atmeta, primindamas, kad Vietnamo katalikai, pirmiausia, nėra konvertitai. Jų pirmatakai buvo katalikai jau šimtus metų. Apie 100,000 iš jų virto kankiniais už tikėjimą 19 šimtmety. Aiškinimai, sako Lyons, kaip Drew Pearson yra tokios pat rūšies neatsakingi ir sensacingi dalykai, kokiais praeity kasėsi po laisvojo pasaulio pagrindais, teisindami Kinijos komunistus kaip "žemės reformuotojus", kokiais rėmė "lojalistų" jėgas Ispanijoje pilietinio karo metu, nors tiem lojalistų kariam vadovavo . . .Stalinas.

"Amerikos kariuomtnė Vietname yra ne dėl ypatingos kardinolo Spellmano įtakos Pentagone, bet dėl Amerikos tvirto įsipareigojimo paremti Pietų Vietnamą prieš Kinijos remiamą Vietkongą. Jei Vietnamas teks raudoniesiem, tai teks ir Laosas, Cambodia, persiris per Thailandą, ir bus prarastas Malajų pusiasalis su Singapuru".

"Vietnamas yra dabar pasaulio arena, ir tai trunka jau paskutinis dešimtmetis. Tai centras varžybų tarp rytų ir vakarų; gresia ilgam taip ir pasilikti, jei mes nekapituliuosim. Įvykiai ten eina taip sparčiai, kad yra pavojaus mum prarasti perspektyvą. Padėčiai suprasti Pietų Azijoje turėtum žinoti kai ką iš dabartinės istorijos".

Lyons sutelkia informaciją labiausiai į tos dabartinės istorijos vieną viršūnę — **prezidentą Diemą, kuris virto kovos taikiniu ir kurį sunaikinti padėjo Amerikos vyriausybė.**

—o—

"Kas buvo velionis prezidentas Diemas? Kokia buvo Jungtinių Valstybių rolė?" Diem šeima, kaip pasakoja Lyons, buvo viena iš sumaniausių ir įtakingiausių krašte. Ji buvo kalinama raudonųjų, kai jie paėmė šiaurinį Vietnamą 1946. Diemo vyresnysis brolis ir jo sūnelis buvo sušaudyti. **Visa šeima buvo žinoma kaip antikomunistai, bet ir kaip antikolonistai, siekę savam kraštui nepriklausomybės.** Kaip tik dėl to 1950 Diemas buvo prancūzų ištremtas. Jis atvyko į Ameriką, apsistojo Maryknoll seminarijoje New Yorko valstybėje. Kai prancūzai Vietname bekariaudami pavargo ir ryžosi pasitraukti, norėjo perduoti kraštą tokiem, kurie būtų kiek galint atsparesni komunistam. Jie pasirinko Diemą. Diemas buvo padarytas Vietnamo šefu, bet po poros savaičių Ženevos konferencijoje 1954 Vietnamas buvo perskeltas į šiaurės ir pietų.

Diem gavo suirutę, chaosą, anarchiją. Nebuvo jokios valstybinės organizacijos. Policija buvo įtakoje žinomų Binh Xuyen upės piratų. Kariuomenei vadovavo generolas Nguyan Van Hinh, kuris kiekvieną dieną grasino nuversiąs vyriausybę. Ir dar pridėjo: Diemą ir jo šeimą ištremsiąs, o jo brolienę pasilaikysiąs sau kaip "konkubiną". Narsiajam generolui vieną dieną priėmime atkirto pati Diemo brolienė: "Generole, tamsta šios vyriausybės niekad nenuversi, nes tamstai per siauras priėjimas. O jeigu ir nuverstum, tai manęs niekad neturėsi, nes aš pirmiausia sudraskyčiau tamstai gerklę". To niekas nebuvo drįsęs ginkluotų pajėgų viešpačiui sakyti. Ji buvusi pirmasis žmogus ir ilgam veik vienintelis, kuris įkalbino vyriausybę pasistatyti griežtai. Ji kaltino savo vyrą, kad jis "bailus", jei siūlė kompromisus su Binh Xuyen piratais.

Kitais metais, 1955, Diem pajėgė suorganizuoti rinkimus, slaptus, ir didele persvara jis buvo išrinktas prezidentu. Dar kitais metais ir ana narsioji moteris, kuri paskiau garsėjo kaip M-me Nhu, buvo išrinkta į parlamentą. Diem nebuvo karo žmogus — nei tarnyba nei savo prigimtim. Bet jis perėmė vyriausybę kariuomenės vadovybę, o narsųjų generolą ištrėmė. Diem išvadavo ir policiją iš piratų įtakos. Bet jis negalėjo paimti savo valdžion provincijos. Joje šeimininkavo pora religiniu vardu pridengtų grupių, kurios turėjo ir savo privatines kariuomenes. Dar sunkiau buvo kariauti prieš komunistus, kurie įsitvirtino krašte, o vyriausybei beliko įsitvirtinti didžiuose miestuose — Saigone, Da Nang, Hue. Sunkumai didėjo, kai religinės grupės buvo infiltruotos komunistų vadų. Tada prasidėjo Amerikos spaudoje naujas mitas, naujas visuomenės klaidinimas —**kad Diem persekioja budistus**

(Bus daugiau)

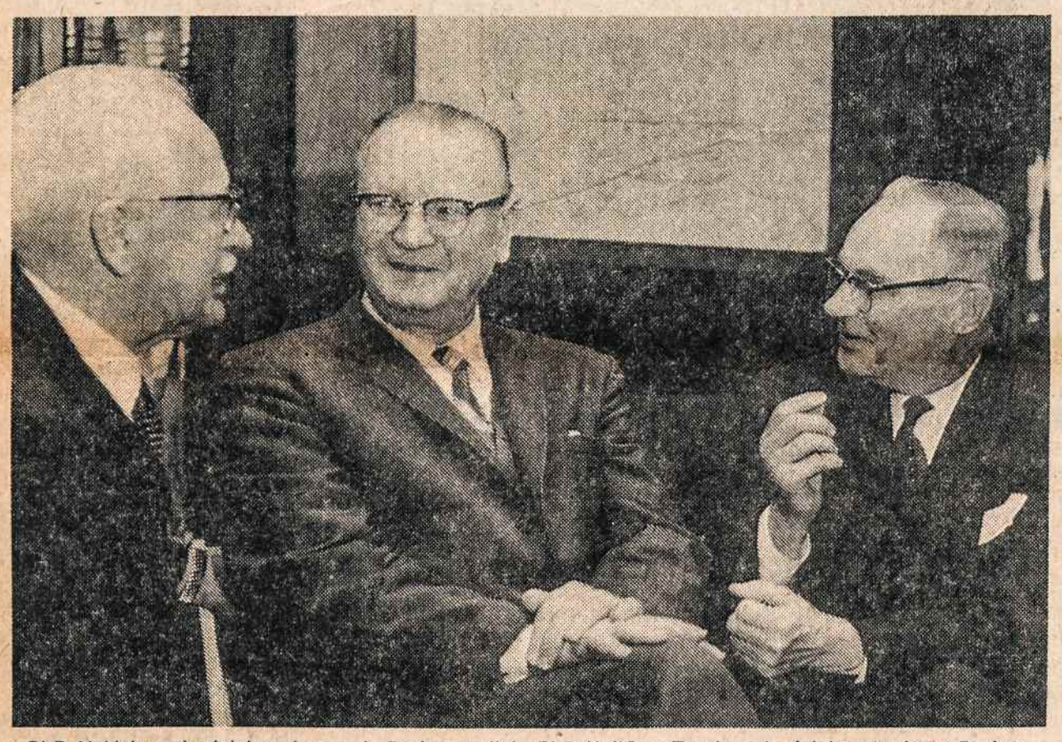

PLB Valdybos pirmininkas Juozas J. Bachunas (k.), PLB Kultūros Tarybos pirmininkas dr. Jonas Puzinas (v.) ir Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius (d.) kalbasi lituanistinės enciklopedijos anglų kalba leidimo klausimais. Nuotr. V. Pliodžinsko.

LIETUVOJE

MAŽOJI ENCIKLOPEDIJA GINČYTIS

Pagaliau devintais žadėjimo metais Vilniuje išleis iš spaustuvės "Mažąją lietuviškąją tarybinę enciklopediją". Tuo tarpu tik pirmąjį tomą, 768 puslapius, iš kurių 32 — spalvinės iliustracijos. Numatyta išleisti dar du tomai.

Ši mažoji enciklopedija spausdinama iš didžiosios Lietuvių Enciklopedijos leidėjo Juozo Kapočiaus kadai nusavintoj, dabar, žinoma, žymiai išplėstoj "Vaizdo" spaustuvėj, Vilniuje. Popieris gamintas Potrašiūnų popieriaus fabrike, toks pat, kaip ir to paties fabriko gamintas didžiajai rusiškajai sovietinei enciklopedijai.

Tie pirmieji su viršum pusaštunto šimto puslapių "mažosios tarybinės" pasirodys tuo metu, kai didžiosios Lietuvių Enciklopedijos bus išleista jau **aštuoniolika tūkstančių puslapių.** Apimtim vilniškė enciklopedija jau nė nebesikėsina susilyginti su bostoniške (pradžioje kėsinosi, bet Maskva nutarė, kad nereikia, ir nedavė pinigų). Bet sunaudoto popierio kiekiu jau antrajame tome bostoniškę pralenks, nes numato spausdinti net 60 tūkstančių egzempliorių.

Enciklopedijos pobūdis apibūdinamas šiais entuziastingais Tiesos (1966 25) reporterių žodžiais:

"Iš pat pirmųjų puslapių lietuviškoji enciklopedija prabyla ir apie Tarybų Lietuvos ir Lietuvos Komunistų Partijos istoriją, Lietuvos liaudies kovą dėl Tarybų valdžios. Čia gali perskaityti atskirus straipsnius, kurie demaskuoja lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų ideologiją, antiliaudinę partijų bei organizacijų veiklą."

Bus enciklopedijoje ir dėmesio vertų rašinių — tų, kuriuose "apibūdinamas lietuvių kalbos ir literatūros, mokslo, meno, visuomeninės minties, ekonominio ir politinio gyvenimo vystymasis", nors tų dalykų dėstymas bus neišvengiamai turėjęs būti "sufrizuotos" pagal "marksizmo-leninizmo" dėsnius (kitaip sakant, pagal rusų bolševikų valdžios interesus), todėl atitinkamai tik tiek ir vertingas.

Patikimiausių duomenų galąs būti rašiniuose apie negyvąją ir gyvąją Lietuvos gamtą. Su atitinkamu "sietu" propagandiniam pasidalinimam atsijoti bus galima rast ir faktinių duomenų apie Lietuvos miestus, miestelius ir kaimus, apie mokslą ir techniką, darbą, muziką, teatrą, švietimą, sveikatos apsaugą. Tačiau neįrištus tos enciklopedijos lankųs pavarčiusių reporterių atsiliepimai daro įspūdį, kad **enciklopediška informacija joje bene bus nustelbta pastangų kiekviena proga ginčytis su "buržuaziniais nacionalistais".** (ELTA)

Trys lietuviai Kuboje

Dešimt žvejybos laivų specialistų iš Klaipėdos dirba Kuboje. Jų tarpe trys lietuviai Drauge su jais yra jūreivių kelių laivų įgulom. Sako "jie moko kubiečius žvejoti". Mat, Fidelis Castro pareiškęs, kad žuvies pramonė Kubos saloj esanti nauja.

Anot Tiesos, "tarybiniai žmonės" padeda tą pramonę kurti, tad nemaža specialistų į tolimąją Kubą "pasiuntė ir mūsų uostamiestis". (Elta)

— **Stelmužės ąžuolas** (Lietuvos rytuose, Zarasų apskr.), kuris, spėjama, esąs apie trylikos šimtų metų amžiaus, apie 60 pėdų aukščio ir 26 pėdų apimties, tų apylinkių turistų atrakcija, kurį laiką sirgo "senatvės ligom". Dabar esąs restauruotas ir, manoma, išgyvensiąs dar keletą šimtmečių. **(ELTA)**

POLITINIS LENKTYNIAVIMAS DORYBĖSE

Optimistiškai apie nusiginklavimą

Seniau buvo pasakojama apie čigoną, kuris užėjo į kleboniją, išgriebė iš puodo verdančią kiaulieną, apsivilko klebono meškiniais kailiniais, o paskui savo nuodėmes išpažindamas sakėsi: išvariau kiaulę iš kopūstų, išvadavau kleboną nuo meškų . . .

Dabar ana graži čigono perkeltinės prasmės kalba vartojama ir politikoje. Kai užpuola kaimyną, vykdo agresiją ar okupaciją, tai sako: mes padedame išsilaisvinti; kai balsuoti varo su policija už vieną vienintelį sąrašą, tai sako: mes vykdome tobuliausią pasauly demokratiją . . .

Jei nepridengia gražiais žodžiais apie nusiginklavimą, apie taiką, sugyvenimą, tai tiesiog nepadoriai skamba toki faktai, kuriuos pranešė valstybės departamentas.

—o—

Valstybės departamentas vasario 5 pranešė, kad Jungtinės Valstybės pardavė ginklų Izraeliui, o anksčiau, 1962, ir Saudi Arabijai bei Jordanui. Tarp tų ginklų buvo ir tokių kaip Pattono tankai, raketos, povandeniniai laivai. Pardavė, nes anksčiau ginklus pardavė Sovietai Egiptui.

Būtų nereikėję Amerikai parduoti, jei tuos ginklus būtų pardavusi Izraeliui Vokietija. Vokietija turėjo parduoti. Buvo 1964 sudaryta sutartis už 80 mil. dol. Slapta sutartis. Bet slaptumas išlaikomas tik nuo savo piliečių, bet ne nuo priešų. Arabai sužinojo paslaptį ir pagrąsino Vokietijai: gerai parduok Izraeliui, bet tada mes pripažinsim rytų Vokietiją. Ir Vokietija nuo sutarties atsisakė. Tada ir teko Amerikai gelbėti — tuos pačius ginklus parduoti Amerikos vardu.

Vokietija tuo būdu neteko 80 mil. Amerika ir čia atėjo į pagalbą: užsakė Vokietijos firmai Rheinmetall Vietnamo karui reikalingų ginklų už 75 mil. dol. Paslaptis ir čia nebuvo išlaikyta. Ji pasiekė Amerikos žydų organizaciją B'nai B'rith, kuri pareiškė protestą. Negalima, sako, tai firmai skirti užsakymų; ji gi išnaudojo karo metu "darbininkus vergus"; ji atsisakė mokėti kontribuciją už tuos, kurie tada firmoje dirbo, kai kitos firmos sumokėjo nuo 1 mil. iki 7 mil., Rheinmetall firmoje dirbo apie 1,000 žydų, tegul sumoka už kiekvieną po 1,000 dol., taigi taip pat 1 milijoną . . .

Dar neteko patirti, kuo ši ginklų, pinigų ir vergų istorija baigėsi. Bet pripratintiem prie gražių žodžių apie taiką, nusiginklavimą, išlaisvinimą, bendradarbiavimą, k oegzistenciją, ši istorija turėtų būti įvilkta į čigono kalbą. Ypačiai dabar, kada eina nusiginklavimo konferencija.

Pavyzdžiui tektų skelbti optimizmą apie tuos faktus kaip sėkmingai vykdomą nusiginklavimą. Būtent:

Sovietai, vykdydami nusiginklavimą, atsisakė savo ginklų dalies ir juos perleido Egiptui. Jungtinės Valstybės, pasekdamos šviesiu Sovietų pavyzdžiu, savo ginklų dalį atidavė Izraeliui . . .

Vykdydami nusiginklavimą toliau, Sovietai savo raketų dalį atidavė šiaurės Vietnamui, o smulkiuosius ginklus išdalina dovanai lotynų Amerikos proletariatui. Tuo pavyzdžiu pasekdama, Amerika ryžosi sunaikinti savo bombų tam tikrą kiekį ir jas išmeta Vietnamo džiunglėse.

O vokiečiai, atsisakydami nuo nacinio palikimo, nužemintai pasiryžo sekti žydų pavyzdžiu: žydai nekalti, kad jų tėvai Kristų žudę, vokiečiai nekalti, kad jų tėvai žydus žudę.

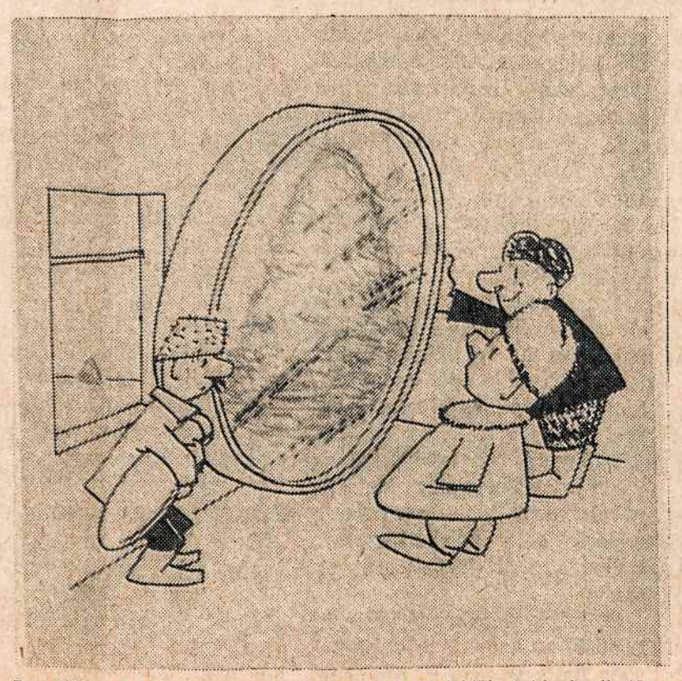

Pro didinimą stiklą. Šluota š. m. sausio 1 nr. įsidėjo tokią karikatūrą su parašu: "Kaip šiemet su pašarais — Kaip matote, smarkiai padidinom."

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ... CH 9-6245
- Boston 18, Mass., — 271 Shawmut Avenue ... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street .... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. ... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ... SW 8-2003
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ... RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Organizacija, kuri jungia du milijonus studentų

Pasikalbėjimas su dr. V. Vygantu

Dr. Vytautą Vygantą greičiau sutiksi padangėje negu žemėje. Tačiau ne dėlto, kad jis turi atsakingas pareigas stambioje lėktuvų bendrovėje (American Airlines) ir tarnybos reikalais dažnai skraido po Ameriką. Galima būtų pagauti popiečiais ar savaitgaliais, bet tie jo laisvalaikiai užimti 'visuomeniniu skraidymu'. Taip tektų pavadinti dr. Vyt. Vyganto judrią visuomeninę veiklą, kuriai jis dažnai pasitalkina lėktuvą, iš padangių staiga atsirasdamas posėdyje, susirinkime, suvažiavime, jaunimo kursuose, stovyklose, kongresuose. Pasitaiko ir taip, kad tą pačią dieną iš pasitarimo New Yorke atsiranda Chicagoje, Los Angeles arba po nakties atsiduria Europoje. Kai praėjusią vasarą grįžo iš Šveicarijos, ten perdavęs Pax Romana pirmininko pareigas, ilgai truko, kol prikalbinau pašnekesiui Darbininko redakcijoje.

— Kada, Daktare, įsijungėte į Pax Romana sąjūdį?

Nuo 1957 San Salvadore. Tenai atstovavau studentam ateitininkam. Grįžus iš to suvažiavimo su keliais ukrainiečiais, buvo sutarta Pax Romana rėmuose steigti egzilų komisiją. Toks bandymas buvo pirmas, nes Pax Romana jungė tik nepriklausomų valstybių katalikus studentus. Mums pavyko savo komisiją įteisinti daugiau konkrečiu darbu negu formalumais. Pagaliau ir Pax Romana vadovybė suprato, kad nėra pagrindo nustumti jaunimo, kuris veikia už savo tėvynės sienų ir kovoja su bolševikine okupacija. Šiuo metu yra egzilinės ir studentų ateitininkų bei sendraugių sąjungos — Pax Romana nariai. Čia tektų pažymėti, kad beveik nėra kitų tarptautinių organizacijų, kurios įsileidžia pavergtųjų tautų atstovus. Pax Romana 1958 suvažiavime Vokietijoje, Eichstaette, buvau išrinktas lietuvių atstovu į centro komitetą (Directing Committee), o 1960 pradžioje Manilos suvažiavime Filipinuose — pirmininku, ir juo išbuvau ligi 1965 metų vasaros.

— Kokios aplinkybės lėmė tokį ilgą terminą? Pax Romana pirmininkai, rodos, keičiasi dažniau?

Manilos kongrese 1959-60 m. slenkstyje buvo pajusta tam tikra vadovybės savotiška krizė: pirmininkas atsisakė, pavaduotojas susirgo, iš centro valdybos senesnių narių neatsirado, kas jų pareigas galėtų užimti. Tokiom aplinkybėm teko man sutikti būti pirmininku, nors labai nenorėjau, neturėdamas tam reikiamo patyrimo. Lisabonos kongrese 1960 vasarą mane perrinko visuotiniu pritarimu. Ten buvo pravestas nutarimas, kad kongresai būtų šaukiami ne kas metai, bet vienerius prašokant. Taip mano pareigos prasitęsė 2 metam. Montevideo kongrese, Urugvajuje, 1962 vėl mane perrinko, nors ir labai spyriausi, kad būčiau naujo pirmininko pakeistas. Pasikeitė generalinis sekretorius centre — vietoje perujiečio Jaime Cordovos atėjo austras Alfredas Stirnemannas; man teko rūpintis pradėto darbo tęstinumu. Washingtono kongrese, Georgetowno universitete, 1964 jau nebesutikau būti renkamas visai kadencijai (2 metam), bet darbą teko dar pratęsti, nes atėjo naujas gen. sekretorius — indas P.T. Kuriakose, puikus vyras, kuriam reikėjo pradžioje patalkinti; be to, geriausias kandidatas į pirmininkus-kolumbietis dr. Luis Fernando Duque iš Medellino— tegalėjo pareigas perimti 1965. Praėjusią vasarą jas ir perdaviau, išbuvęs pirmininku pusšeštų metų ir keturis kartus rinktas.

Dr. Vytautas Vygantas kalba Pax Romana seminare Marianapolyje 1960 m.

— Ar lietuviai seniai priklauso šiai organizacijai?

Pax Romana ligi 1947 jungė tiktai studentus katalikus. Lietuviai įsijungė 1925, kai Ateitininkų Studentų Sąjunga tapo pilnateisiu nariu. Dr. Pr. Dielininkaitis 1935-36 buvo Pax Romana vicepirmininku. Po II pasaulinio karo (1949-50) centro valdybos nariu buvo dr. J. Pikūnas. Kai 1947 susiorganizavo antroji Pax Romana šaka — intelektualų katalikų, tai į ją įsijungė Ateitininkų Sendraugių Sąjunga pilnatesiu nariu. Pradžioje nenorėta priimti kaip veikiančios užsienyje, ne savam krašte, bet lietuviam įrodžius bolševikinės okupacijos nelegalumą, buvo nusileista; ateitininkam sendraugiam kurį laiką atstovavo Ed. Turauskas. Nuo 1962 sendraugiam tenka man atstovauti Pax Romana intelektualų centro valdyboje. Jos nariai yra renkami 3 metam. Antrajai kadencijai esu išrinktas 1965.

— Kas yra iš tikrųjų Pax Romana?

Pax Romana jungia atskiras organizacijas, ne asmenis. Asmuo gali priklausyti tik per savo tautinį organizuotą vienetą — katalikų studentų ir aukštąjį mokslą baigusių intelektualų. Kadangi organizacijos apskritai telkia veiklesnius, sąmoningesnius ir pasaulėžiūriniu atžvilgiu aiškiau apsisprendusius narius, tai Pax Romana, galima sakyti, jungia katalikiškos minties elitą pasaulyje. Studentų Pax Romana, pavyzdžiui, jungia 112 tautinių-valstybinių sąjungų 67 kraštuose. Narių visame pasaulyje turi virš 2 milijonų. Savo kraštuose jie priklauso labai įvairaus pobūdžio katalikiškom organizacijom. Pažymėtinos bent 5 skirtingos grupės:

1. Katalikiškos akcijos vienetai, ypač specialaus pobūdžio, kaip prancūzų žosistų tipo (Jeunesse Etudiant Catholique); tai tikrai homogeniškas sąjūdis su ypatinga savo metodika: stebėk — spręsk — vykdyk.

2. Sodalicijos bei Legion of Mary, iš Airijos paplitę religiniai sambūriai, ir panašaus pobūdžio pasauliečių apaštalavimo pasireiškimai.

3. Įvairūs katalikų studentų klubai ir organizacijos, kaip Newmano klubai JAV, Indijos katalikų studentų organizacijos, lietuvių ateitininkai ir k.

4. Studentų korporacijos, ypač vokiečių, šveicarų, austrų, amerikiečių ir t.t.

5. Studentų parapijos; tobuliausia jų forma yra Vokietijoje, atsiradusi nacių laikais, kai organizacijos buvo uždraustos, bet leista veikti parapijomis.

Tokia įvairialytė Pax Romana federacijos sudėtis apsaugo nuo pavojaus sustingti siauro katalikiškojo apaštalavimo rėmuose, bet ir sunkina Pax Romana vadovybės pareigas, kai tenka derinti įvairius veikimo būdus ir lenkti vienam tikslui — liudyti pasaulyje Kristų. Be to, atskiruose kraštuose yra savų, specifinių problemų, į kurias reikia gerai įsigilinti ir prisitaikyti prie vietos sąlygų bei laiko reikalavimų. Daug naujų problemų iškėlė paskutinis karas ir ypač pokariniai laikai. Pax Romana dėl to, palyginus su prieškariniais laikais, žymiai pasikeitė tiek savo organizacine struktūra, tiek ir savo veikimo būdu bei priemonėm.

(Apie tai prašome skaityti kitame Darbininko nr.). **SS**

Jaunimo kongresui rengti finansų komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas ir vicepirmininkė Milda Lenkauskienė tariasi jaunimo kongreso aukų rinkimo reikalais. M. Lenkauskienė yra taip pat PLB Valdybos sekretorė, o V. Kamantas PLB Valdybos vicepirm. jaunimui ir informacijai. Nuotr. V. Pliodžinsko

Nežinomojo auka

Beminėdami nepriklausomybės atgavimo sukaktį, prisiminėme ir tuos, kurie aukojosi savo darbu, savo nepalaužiama energija jai atgauti. Prisiminėme ypač tuos, kurie net savo gyvybę paaukojo už bendrai siekiamą tautos laisvę.

Būdinga tai ne vien mūsų dienom. Įvairių tautų sūnūs ir dukros prisiminė ir gerbė tuos, kurie pasiaukojo dėl bendrosios gerovės ir tėvynės laisvės. Ypač paskutiniame šimtmetyje sukrusta pagerbti ne vien kovų vadovus, didžias strategines kovas laimėjusius generolus, bet ir eilinius kovotojus. Juk ir eilinio kario gyvybės auka brangi ne tik jam, bet ir visai bendruomenei.

Po pirmo pasaulinio karo Prancūzijoje sustiprėjo mintis, kad pagerbtini ir tie nežinomieji, kurie nuo moderniųjų ginklų vartojimo buvo sunaikinti, neatpažinti. 1920 lapkričio 11 prie Triumfo arkos Paryžiuje palaidoti nežinomojo prancūzų kario palaikai. Amžinoji ugnis laisvoje Prancūzijoje prie šio kapo dega nuolat ir mūsų dienom.

★

Lietuviai irgi gerbė lietuviško nežinomojo kareivio prisiminimą. Ši idėja gimė net anksčiau kaip prancūzams. Dar laisvės kovoms nepasibaigus kilo mintis suorganizuoti karo muziejų. Stengtasi ateities kartom palikti prisiminimą, kokiomis priemonėmis ir kokiomis aukomis buvo įgalinta laisvė ir nepriklausomybė.

Krašto apsaugos ministerija pavedė generolui Vladui Nagiui -Nagevičiui suorganizuoti šį tautos laisvės kovų paminklą. Karo muziejus oficialiai atidarytas 1921 vasario 16.

Tais pačiais metais iš nepriklausomybės kovų vietovėse surinktų akmenų pagal skulptoriaus J. Zikaro projektą pastatytas paminklas už Lietuvos laisvę žuvusiems pagerbti.

Tiek pradžioje, tiek 1936 atidarius Vytauto Didžiojo muziejų, kuriame rado vietos ir pradinis karo muziejus, prie nežinomojo kareivio kapo buvo atliekamos simbolinės apeigos, prisimenant ir pagerbiant tuos, kurie prisidėjo prie laisvės žiburio nešimo.

★

Nūdieniam okupantui nepriklausomybės atgavimo simboliai nepakeliui. Nežinomojo kareivio kapas panaikintas. Pats Vytauto Didžiojo muziejus betarnauja propagandiniam valstybinio karinio istorinio muziejaus tikslams.

To šviesaus atminimo pagerbimą užtemdyti įmanoma tik prievarta okupuotoje tėvynėje, bet laisvųjų lietuvių atmintyje ir sąmonėje, net ir šių 45 muziejaus įsteigimo metinių proga, nežinomojo kareivio kapo prisiminimas tebėra gyvas ir aiškus.

Šioje sukaktyje žvelgdami į kovojusius ir kritusius už tėvynės laisvę, pastebime didelę eilę jaunuolių, ypačiai partizaninėje kovoje dėl laisvės. Nors viliojo juos ateities asmeninio gyvenimo viltys, tėvynės laisvė buvo dar brangesnė. Sprendžiant apie tautos ateitį iš jos jaunimo susipratimo ir ryžto, neturėtume brandinti kartėlio dėl lietuvių tautos ateities. Konkrečioje dabartyje matome, kad ne vien tėvynėje subrendę ir jos net nematę jaunuoliai prisideda prie tėvynės vadavimo. Gerbiant praeities didvyrius, įsipareigojant jų darbą tęsti, su džiaugsmu pastebim gausius naujuosius nežinomojo kareivio aukos ir pasiryžimo tesėtojus.

Aukos Liet. Fondui

Lietuvių Fondo šeima pasipildė šiais naujais nariais: 10 0 0 dol. paaukojo Ignas ir Stasė Paukšteliai, 550 dol. — dr. Juozas ir Agnė Kiziai, po 500 dol. dr. Stasys Petrauskas, dr. A. Belickas ir Juozas Briedis (Detroit), po 200 dol. Bronius ir Sofija Staniškiai, Viktoras S. Mošinskis, Liucija Stasiūnienė — a.a. dr. Juozo Stasiūno amint. įnašas, John Pakel, 125 — L.A.V., 110 — Aleksas ir Prima Vaškeliai, po 100: Kleopas Stasiūnaitis, prof. Ignas Končius, P.Ž., Šv. Antano D-ja Omahoje, Antanas ir Regina Purai, Jeronimas ir Aldona Kavaliūnai, Katarina Masiulienė, Jonas Česna, Juozas ir Julia Racevičiai, Jonas ir Julė Kučinskai, Vladas ir Olga Lišauskai, Veronika Grubis, Ona Dorris-Doršienė, Lithuanian Alliance of America, Emilija Gruntmanaitė, Anton, Blasky, Marcelinas Rimkus, a. L., Jonas Juozaitis, Maurilius ir Marija Mikutavičiai, Jonas S. Suvis, Edvardas Varekojis, Juozas Maurukas, Paulius Šimoliūnas, Petras ir Julija Vaškiai, P.T., Zigmas ir Eugenija Budelskiai, Juozas Gražys ir Kazimieras Seliokas.

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922 - 1923

Copyright

(9)

Kanceliarijos viršininkas buvo karo valdininkas Kazys Sruoga. Vėliau išvykus jam Šveicarijon tęsti mokslų, Pikūnas, o jam išėjus, mano raštinės vedėjas karo vald. Aleksas Survila buvo perkeltas į tą vietą.

Bendras įspūdis apie žvalgybos skyrių geras, pasakyčiau, pašalinus pulk. Oržechovskį ir dar vieną kitą, labai geras.

Kas buvo tie tarnautojai?

1) atliekantieji kariuomenės prievolę kareiviai — perinkti iš pareiškusių norą tarnauti. Taip buvo pradžioje kūrimosi, vėliau ta kategorija atkrito.

2) tęsiantieji kariuomenės tarnybą karininkai, kurių didelis procentas persikėlusių iš pulkų ir norinčių būti Kaune — tęsti mokslą.

3) laisvai samdomi (didelis procentas studentų).

Studijuojantiems buvo pavestos tokios pareigos, kurios nekliudytų jiems lankyti universitetą.

Pradžioje mano įvesta tvarka, sustiprinta drausmė susilaukė murmėjimo, bet vienas kitas pasisekimas, ir inteligentiška, mąstanti, patriotiškai nusiteikusi jaunuomenė — užsidegė noru būti aktyviais talkininkais apšvarinant besikuriančią Lietuvą.

★

1921 m. vasarą turėjome retą laimikį: į mano rankas pateko Sovietų pasiuntinybės ketvirtmečio piniginė atskaitomybė. Iš jos sužinojau, jog Lietuvoje gyvena dviejų sov. armijos generolų motinos, tarp jų Eiche motina, kurioms, sūnų pavedimu, išmokamos mėnesinės pensijos. Tų senų moterų net nekviečiau pasikalbėti, tik apie tai pranešiau Šiaulių punkto viršininko žiniai. Tačiau du išmokėjimai buvo įdomi staigmena: rusų gimnazijai Kaune suteikta pašalpa 25,000 markių ir tiek pat pravoslavų cerkvei. Na, ir patikėk, jog bolševikai prieš religiją. Pridėti du originaliniai kvitai, pasirašyti Tyminskij ir Kogonchovskij. Pirmasis pasirašęs, kaip gimnazijos tėvų komiteto, antrasis kaip cerkvės komiteto atstovas. Sužinojau, kad Tyminskis yra gimnazijos direktorius, o Kogonchovskij Kauno apygardos teismo kamerinis viceprokuroras. Pasiunčiau vyr. leit. Petrą Kirlį, tinkamai jį painstruktavęs, pas p. Tyminskij.

Pirmiausia P. Kirlys pasiteiravo, iš kur gimnazijos pajamos. Ar, be mokesčio už mokslą, gaunama aukų ir ar tam yra atskaitomybė, kokie sąrašai?. Gavęs teigiamą atsakymą, jog gaunamos ir aukos ir yra pajamų knyga, paprašė parodyti tą knygą. Direktorius padavė ją. Buvo rasti įrašai aukų 25-100 markių, bet 25,000 markių nerado. Į paklausimą, gal dar kokios neįrašytos, Tyminskis atsakė: "To negali būti. Viskas įrašyta ir tėvų komiteto revizuota". Paklaustas, ar p. Tyminskis, kaip pravoslavas ir tai žymus Kaune asmuo, priklauso ir cerkvės komitetui, buvo gautas taip pat teigiamas atsakymas. Vyr. leit. P. Kirlys gavo ir kitą knygą, kurioje Sovietų pašalpa irgi nebuvo pajamuota.

P. Kirlys, paėmęs abi knygas, paprašė p. Tyminskį nuvažiuoti su juo į žvalgybos skyrių, nes viršininkas norėsiąs papildomų paaiškinimų. Ponas T. sutiko. Man irgi Tyminskis paneigė, kad knygose bet kokie įrašai būtų praleisti. Teko klausti tiesiog: o kaip su Sovietų pasiuntinybės pašalpomis? Irga pauza, svyravimas ir nedrąsus atsakymas: "Neprisimenu". Pagailo man seno garbingo pedagogo. Supratau, jog jam nelengva neigti ir kalbėti netiesą. Parodžiau jam jo parašą kvite ir be tolimesnių klausimų, pavedžiau kvotos valdininkui apklausti jį formaliai, kad būtų išaiškintos visos aplinkybės. Direktorius pasakė, jog "vienas iš gimnazijos draugų", žinodamas gimnazijos finansinius sunkumus, patarė kreiptis į Sovietų pasiuntinybę, kuri, jis esąs tikras, suinteresuota, kad rusų gimnazija egzistuotų toliau, ir mielai padės. Taip ir įvyko. Pasiuntinybė ne tik davė gimnazijai, bet čia pat pasiūlė ir cerkvei. Ponas Tyminskis buvo paleistas, knygos laikinai pasilaikytos. Išėjęs iš skyriaus p. Tyminskis sėdo į "konkę" ir nuvyko į apygardos teismą, aišku, pranešti Kogonchovskiui. Daviau jam laiko susižinoti ir pats forduku nuvykau pas tribunolo valstybės gynėją, J. Kalvaitį.

Abiejų Tyminskio ir Kogonchovskio buvo tas pats veiksmas, bet skirtinga, kad ir tarpininkų, padėtis. Gimnazijos direktorius viena, o valstybės gynėjas, kita. Tyminskį užklupau išeinantį iš kažkieno kabineto ir skubiai atsisveikinantį su nedidelio ūgio, solidžios išvaizdos asmeniu, kurio aš nepažinojau, bet nesunku buvo sumesti, kad tai yra Kogonchovskis. Iki J. Kalvaičio turėjau palypėti dar vieną aukštą, bet sunervintas ir sumišęs Kogonchovskis šoko prie manęs, pasakė savo pavardę ir tiesiog maldavo užeiti pas jį "porai žodžių". Pirmiausia išgirdau man komplimentus, po to maldavimą: "Nekelkite skandalo". Atsakiau, kad vargu šiuo atveju galima ką apkaltinti, taikant §§-us— atstovybė "draugiškos" šalies, jokių sąlygų duodama nestatė. (Nei Tyminskis nei Kogonchovskis nebuvo komunistai). "Tačiau kadangi tamsta prokuratūroje, tai nepainformuoti J. Kalvaičio aš negaliu".

Vyr. prokuroras J. Kalvaitis, išgirdęs mano pranešimą ir pamatęs kvitą, nuėjo tiesiai pas Kogonchovskį, o aš grįžau į savo įstaigą.

Kogonchovskis buvo atleistas iš vietos. Vėliau, jis tapo pravoslavų šventiku Jurbarko parapijoje. Sutikdamas mane gatvėje, iš tolo nusiimdavo kepurę.

SANTYKIAI SU PILIEČIŲ APSAUGOS DEPARTAMENTU, ŠIAIP ADMINISTRACIJA, POLICIJA.

Kartais, ilgesnėj kelionėj traukiniu ar automobiliu, pasvarstydavau, ar aš, kaip vidaus sekimo vadovas, viską atlikau, ar viskas daroma tiksliai, ar krašto gyvenime reiškiasi kuo mūsų veikla ir kuria linkme? Ar komunizmas plečiasi, ar jo reikšmė mažėja? Kaip žinonės — ar jie patenkinti režimu, administracija? Ar aš galiu pasakyti, nors sau pačiam, jog mūsų įstaiga yra pakankamai informuota, kas darosi krašte? Ar galime ir iš kurios pusės laukti netikėtumų, ar sugebėsime juos pramatyti iš anksto? Taip mane mokė anksčiau, taip aš kaliau savo punktų viršininkams dabar:mąstykite, ieškokite ir palaikykite gyvą ryšį su žmonėmis. Kooperuokite su apskričių viršininkais, komendantais, policija.

Taip galvodamas, pastebėjau spragą — dar neužmezgiau ryšių su piliečių apsaugos departamentu. Klausiau savo padėjėjus, kaip tas reikalas būdavo anksčiau. Niekas nieko nežinojo. Galų gale klausiu M. Lipčių. Iš karto Mykolas lyg susiraukė ir vietoj atsakymo parodė ant savo stalo telefono aparatą: specialiai pravesta linija tarp jo ir J. Navako, be jokių centrinių ir tarpininkų — niekuomet nesanti vartota.

— Mes gi faktinai dirbame jo darbą, — sakau. — Aš suprantu, kad valstybės kūrimosi pradžioje sekimo sritį pasiėmė krašto apsaugos ministerija, bet anksčiau ar vėliau tai turi pereiti Vidaus reikalų ministerijai.

— Bandyk, — kažkaip skeptiškai baigė Lipčius.

Paskambinau direktoriui Jonui Navakui ir prašiau paskirti man laiką. Iš balso galima buvo spręsti, kad jis apsidžiaugė, klausė, ar rytojaus antra valanda man būtų patogi.

(Bus daugiau)

Žiema New Yorko parke. Nuotr. V. Maželio

Popiežius tarp raudonų darbininkų

Vasario 10 vienas didžiųjų Chicagos dienraščių, gal ir sąmoningai nežymioje vietoje, įsidėjo italų UPI agentūros labai įdomų pranešimą apie šv. Tėvo apsilankymą Romos priemiesty Pietralata. Šis priemiestis ypatingai ryškus savo vargingumu, o taip pat savo palinkimu į komunistų pusę.

Kaip žinia, dabartinio popiežiaus pirmtakas Jonas XXIII pradėjo lankyti Romoje ligonines, vargingesnių priemiesčių bažnytėles ir kartą aplankė senąjį kalėjimą. Apie dabartinio popiežiaus Pauliaus VI dažnas išvykas iš Vatikano į miesto pakraščius žmonės jau nebekalba kaip apie kokį nepaprastą įvykį, gal ne vien dėlto, kad žmonės greit apsipranta. Kitas gal pagalvoja, kad kaip geras Evangelijos piemuo, palikęs kaimenę eina ieškoti vienos nuklydusios avelės, taip mūsų dienomis daro vyriausias katalikų Bažnyčios Tėvas. Tik ar jo pavyzdžiu kiti susižavės?

Šeštadienio pavakariu popiežius atvyko į minėtą Romos priemiestį, kur šiuo metu statomos darbininkams pigiųjų butų kolonijos.

"Jūs neatsilankot pas mane, tai aš štai atvykstu pas jus"... buvo pirmieji popiežiaus žodžiai į darbininkų masę. Kai vyriausias Ganytojas pasiūlė kartu su juo sukalbėti Viešpaties maldą, tardamas: — "Kas iš jūsų norėtų"... pradžioje nedaug balsų teatsiliepė, bet tolyn vis daugiau balsų jungėsi ir "amen" jau iš tūkstančių lūpų nuaidėjo!

Lankydamasis šitame varganame Pietralata Romos priemiesty, kaip kad dabartinis popiežius dažnai kad padaro, savo kreipimosi į darbininkus tema pasirinko darbininkijos nepasitikėjimą bažnyčia. Atviras ir nuoširdus popiežiaus žodis aiškiai užvaldė klausytojų širdis.

Kokios nutolimo priežastys?

"Sakykite, iš kur skverbiasi toks nepasitikėjimas bažnyčia", klausė popiežius nuo ant greitųjų iš paprastų lentų suremto suolo kreipdamasis į klausytojus.

"Kodėl nebejaučiamas Kristaus artimumo reikalingumas gyvenime, kodėl toks nutolimas? Jūs pas mane nebeateinate, tai aš pas jus atvykau, kad jums pasakyčiau kiek mes rūpinamės jumis, kaip bažnyčia jumis rūpinasi. Niekas neskiria mus nuo jūsų".

Tūkstantis darbininkų ir jų šeimų narių entuziastingai plojo, kai popiežius priminė jiem, kad neseniai pasibaigęs Visuotinis Bažnyčios Susirinkimas paskelbė darbo žmogaus kilnumą. Čia popiežius skatino juos atsilankyti į šv. Petro baziliką ir pasinaudoti šio meto jubilėjinėmis malonėmis.

Guodžiasi dėl nesantaikos.

Neminėdamas komunizmo vardo, popiežius guodėsi, kad darbo žmonės nutraukia nuolatinį ryšį su bažnyčia: "Jūsų galvosenoje, jūsų klubuose ir susirinkimuose jaučiamas vis didėjantis nutolimo reiškinys, nepasitikėjimas. Šių dienų darbininkas jaučiasi svetimas bažnyčiai, arba net atviras jos priešas"...

"Aš atvykau pamatyt Jus,"— toliau sakė popiežius — "jūsų asmenyse įžvelgdamas visą dirbančių žmonių masę. Atėjau pasakyt jums, kad bažnyčia stovi visai arti jūsų, kad ji yra jūsų draugas. Nėra jokio pagrindo tuo suabejoti, kadangi mes nesam prieš jus nieko padarę. Mes esame čia, kad jus išklausytume, kad suprastume jūsų skaudulius... Ar jūs manot, kad man buvo sunku čia pas jus atvykti? Priešingai, tai man sudarė malonumo, ir, jeigu aš galėčiau, aš visus jus aplankyčiau kiekvieną jūsų šeimose".

Tokiais žodžiais į italo darbininko širdį prabilti tegali italas. **DR. P. MAČIULIS**

CHORŲ REGISTRACIJA IŠKILMĖM WASHINGTONE

New Yorko Muzikos Komisija maloniai kreipiasi į visus Amerikos ir Kanados gerb. kun. klebonus, vargonininkus ir muzikus, nuoširdžiai prašydama jų globojamus bei vadovaujamus chorus ir ansamblius registruotis pas Vincą Mamaitį, 209 Clark Place, Elizabeth, New Jersey 07206, Telef: (201) 351-90 57. Bus giedama 1966 rugsėjo 4 — sekmadienį (pirmadienį bus "Labor Day"), Šiluvos Paminklinės Koplyčios pašventinimo iškilmėse šventovėje (2 v. p.p.) ir Lietuvių Religinio Kongreso manifestacijoje (5 v. p. p.), katalikų universiteto sporto salėje, Washingtone, D.C.

Chorai kviečiami įsijungti sekančiomis sąlygomis:

1) Kelionės išlaidas chorai padengia patys. Choristai stengiasi būti apsirengę tautiniais drabužiais, o ypač moterys. Visi užsiregistravusieji chorai būtinai privalo dalyvauti generalinėje repeticijoje Washingtone, D.C., kat. univ. sporto salėje, rugsėjo 4 — sekmadienį, 12 v. vidudienyje.

2) Chorai paruošia sekantį giedojimų repertuarą: a) **Keturius chorinius kūrinius, atliktinus keturiais mišriais balsais:** 1. Jono Dambrausko "Maldą už Tėvynę", 2. Česlovo Sasnausko giesmės "Marija, Marija" pirmą ir trečią posmą, 3. Amerikos Himną ir 4. Lietuvos Himną; b) **Dvi bendruomenines giesmes, atliktinas vienu balsu:** 1. Konrado Kavecko himno Kristui Karaliui "O Kristau, Pasaulio Valdove" du posmus, "Es dur" tonacijoje, ir 2. Vlado Budrecko giesmės į Mariją apsireiškusią Šiluvoje "Dievo Motina meilinga" du posmus, "Es dur" tonacijoje; c) **Keturias bendruomenines giesmes, atliktinas liaudiniai (su pritarimu):** 1. Antano Strazdelio — Juozo Naujalio giesmės "Pulkim ant kelių" tris posmus, "F dur" tonacijoje, 2. Tikinčiųjų Maldos invokacijų atsakymus "Meldžiam Tave, Viešpatie" ir į paskutinę invokaciją atsakymą "Užtarki mus", giedamus "Šventas Dieve" melodija, "F dur" tonacijoje, 3. Juozo Naujalio giesmę "Jėzau, pas mane ateiki", "D dur" tonacijoje, ir 4. Pslamę "Dievas mūsų tvirtovė", "F dur" tonacijoje.

3) Užsiregistravusieji chorai gaus gaidas visų aukščiau išvardintų kūrinių, išskyrus Amerikos Himną, kurį paruoš iš Dainų Šventės repertuaro. Chorų registracija baigiasi balandžio 30. Prašome chorus registruotis kiek galima anksčiau.

4) Chorai, norintieji dalyvauti ruošiamose iškilmėse (ir tie chorai, kurie žodžiu jau yra davę savo sutikimą dalyvauti), yra prašomi prisiųsti Vincui Mamaičiui sekančias informacijas: 1. Choro pavadinimas (parapinis ar ansamblis), 2. Choro dirigento vardas, pavardė ir adresas, 3. Kiek choras turi balsų: sopranų, altų, tenorų ir bosų? 4. Kiek egzempliorių gaidų chorui reikės prisiųsti?

5) Šiluvos Šv. Marijos Paminklinės Koplyčios Washington, D.C. Komitetas ir Lietuvių Religiniam Kongresui Rengti Komitetas nuoširdžiai visus prašo suprasti ir įvertinti šiais metais Washingtone rengiamų iškilmių svarbą ir kviečia chorus savo dalyvavimu prisidėti. Norime, kad tai būtų lietuvių religiniai tautinis triumfas.

Pirm. Vincas Mamaitis, vicepirm. Algirdas Kačanauskas, Muz. Reik. Įgaliotinis kun. Vladas Budreckas, sekr. Mykolas Liuberskis.

Religinis kongresas

Lietuvių religinis kongresas bus rugsėjo 3, 4, 5 dienomis Washingtone, D.C. Kunigų Vienybės įgaliotas New Yorke veikia kongreso rengimo komitetas, kuriam pirmininkauja prel. J. Balkūnas. Washingtone sudaryta speciali talka.

Sausio 26 pas prel. J. Balkūną buvo komiteto pasitarimas. Posėdin iš Baltimorės buvo atvykęs kun. K. Pūgevičius, dalyvavo New Yorko jaunimo atstovai: Antanas Sniečkus, Algirdas Budreckis ir kiti. Išsiaiškinta kongreso tikslas. Kongreso pagrindinė mintis — pareikšti lietuvių nepalaužiamą valią laisvai gyventi ir veikti. Bus pareikštas viešas griežtas žodis prieš religijos persekiojimą Lietuvoje. Ši manifestacija turėtų pasiekti plačiausius laisvojo pasaulio sluogsnius, giliai sujaudinti pavergtus Lietuvos žmonės. Tai bus paguoda jiem, kad jų neužmiršom.

Susirinkime aptarta kongreso programa. Katalikų Universiteto sporto salėje bus viešas posėdis su kalbom ir giesmių programa. Šiam posėdyje dalyvaus ir žymūs svečiai. Tai bus pats didžiausias kongreso įvykis.

WATERBURY, CONN.

Mūsuose priimta sakyti, kad du grybai į vienus barščius — tai jau perdaug. O pas mus šį kartą įvyko kitaip!

Vasario 12 lituanistinės mokyklos tėvų komitetas suruošė šaunų užgavėnių blynų balių šv. Juozapo parapijos salėje. Programą meistriškai atliko V. Žukauskas ir išraiškos šokių šokėja Elena Kepalaitė. Abu iš New Yorko. Meniškas salės išpuošimas, puiki Radijanovo muzika ir aukšto lygio meninė programa susilaukė didelio pasisekimo. Už tai pagirtinas veiklus tėvų komitetas. Tikima, rengėjai turėjo gražaus pelno.

Vasario 13 vietos Alto skyrius suruošė puikų Vasario 16 minėjimą toje pačioje salėje. Minėjimas buvo 4 dalių: vėliavos pakėlimas prie miesto rūmų, pamaldos už Lietuvą šv. Juozapo bažnyčioje, iškilmingas aktas salėje ir vaišės generaliniam konsului pagerbti.

Minėjimą rengė ir pravedė Alto pirmininkas A. Čampė. Meninę programą atliko tautinių šokių grupė ir mažieji pasakė eilėraščių. Kalbėjo generalinis konsulas V. Stašinskas, A. Saulaitis, S.J., Tomas Matas, miesto burmistro atstovas, miesto sekretorius p. Šakmaitis. Rezoliuciją perskaitė M. Andrikytė.

Aukų surinkta virš 1000 dol. A. Čampė su žmona generalinio konulo garbei suruošė kavutėvaišes.

Minėjimas pavyko puikiai. Už tai garbė priklauso vietiniam Alto skyriui ir jo vadovui A. Čampei. **K. Bagdonas**

Jaunimo kongreso plakatas, pieštas dail. T. Valiaus.

J. Kajecko laiškas jaunimo komitetui

J. Kajeckas, Lietuvos Atstovas Washingtone, išreikšdamas savo sutikimą dalyvauti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso garbės komitete, rašo:

"Praeitis, ypač 1965 metų sąskrydžiai, įrodė jaunimo meilės Lietuvai galingumą. Jaunimas įsijungė į Lietuvos laisvinimo ir lietuvybės išlaikymo gretas.

Pereitų metų jaunimo užsirekomendavimas kilnia lietuviška veikla buvo ir tebėra nepaprastai džiuginantis reiškinys visiems tautiečiams. Suminėtoji veikla ypač buvo maloni lietuvių veiksniams, kovojantiems dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Toji talka raminančiai paveikė senimą, kuris buvo bepradedąs sielotis dėl ateities veiklos. Jis pajuto, kad esama, kas jį pavaduos ateities veikloje už Lietuvos pamintų šventų teisių atstatymą.

Džiugu, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymas jaunajai kartai nemažiau parūpo kaip ir senesnėm lietuvių kartom. Pastarųjų aukos iki paskutinio atdūsio kovoje už Lietuvos pamintas teises įrodė jų tėvynės meilę, kuria dabarties jaunimas besąlyginiai paseka.

Lietuvių jaunimo nusiteikimai, esu tikras, dar labiau išryškės ir sustiprės Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metais, o ypač Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso metu. Jie bus apvainikuoti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Credo į amžiną, laisvą, nepriklausomą Lietuvą, dėl kurios viso pasaulio lietuviai kovojo, tebekovoja ir dar ryžtingiau ateityje aukosis ir kovos".

— **Baltijos Tarybos Kanadoje** prezidiumas nutarė kreiptis į Montrealyje 1967 ruošiamos tarptautinės parodos vadovybę, kad programų dienotvarkėje paskirtų vieną savaitę Baltijos tautų pasirodymams.

NAUJA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Naujai laisvojo pasaulio lietuvių rašytojų išrinktoji Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba vasario 6 Chicagoje susirinko pirmam posėdžiui ir pareigomis pasiskirstė taip: Aloyzas Baronas — pirmininkas, Povilas Gaučys — vicepirmininkas, Albinas Valentinas — sekretorius, Anatolijus Kairys — iždininkas ir Jeronimas Ignatonis — narys..

LRD narių revizijos komisijon išrinkta: Benys Babrauskas, Kazys Bradūnas ir Karolė Požėraitė. Garbės teisman — J. Augustaitytė — Vaičiūnienė, V. Ramonas ir Leonardas Šimutis.

Naujoji valdyba pirmame posėdyje apsvarstė visą eilę aktualių organizacijos reikalų, tarp kurių svarbiausias — komisijos sudarymas paskirt rašytojų premijom už 1964 ir 1965 metus.

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

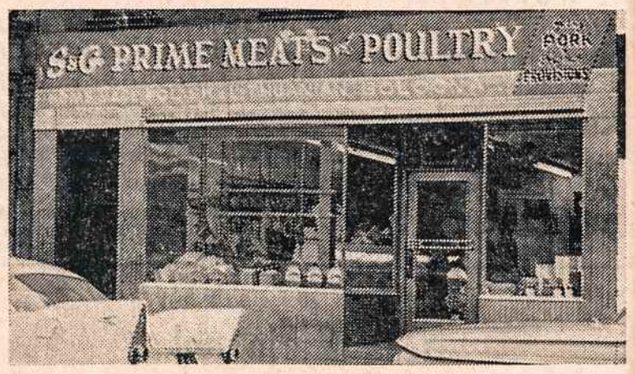

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė

Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išeiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bliuskutės, kojinės. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiui.

95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.
CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

Lietuviškas kryžius N. Y. parke

New Yorko Pasaulinei Parodai užsibaigus, visi paviljonai ir buvę pastatai baigiami nugriauti. Lietuviškas kryžius pasilieka.

Įvairių valstybių milijoninės vertės paviljonai išnyksta, o Amerikos lietuvių paviljonas — kryžius puoš būsimą naują parką, kuris nuo liepos 1 d. bus pradėtas statyti.

Lietuvių Komitetas pasaulinei parodai susirinko į paskutinį savo posėdį sausio 8 išklausyti valdybos ir komisijų pranešimų, padaryti reikalingus nutarimas ir išrinkti likvidacijos komisiją iš buvusių pareigūnų: pirm. A. Vakselio, vicepirm. kun. L. Jankus ir ižd. I. Gasiliūno. Jiems yra pavesta visus reikalus baigti galimai greitesniu laiku, nevėliau liepos 1 ir visą pasilikusį turtą su archyvu per duoti JAV LB New Yorko Apygardai. Šios apygardos kontrolės komisija patikrins komiteto veiklą ir apie tai padarys pranešimą.

Iš valdybos narių pranešimų išaiškėjo, kaip buvo dirbama ir kas buvo padaryta. D. Penikas padarė pranešimą finansų reikalu. Aukų gauta netoli 30,000 dol. ir iš to dar yra likę apie 240 dol.

Kryžius apsaugotas gaubtu, kuris kadaise dengė iš Vatikano atvežtą Pietą.

Kun. L. Jankus priminė, kad pirmiausiai šiuo reikalu pradėjo rūpintis Kunigų Vienybė, vėliau Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke ir dar vėliau JAV LB New Yorko Apygarda, kuri ir sukvietė pirmą susirinkimą komiteto organizavimo reikalais. Kun. L. Jankus savo pranešime ilgiau sustojo prie kryžiaus istorijos. Kryžiaus reikalu daugiausia pasitarnavo parodoje dirbę kontraktoriai Klasčius ir agronomas Tadas Kelpša.

A. S. Trečiokas prisiminė lietuviškos spaudos ir radijo didelę ir svarbią pagelbą Komitetui. Gerai informuota lietuvių visuomenė įgalino komiteto darbų sėkmingumą.

P. Wytenus, darydamas savo pranešimą, perskaitė iš Vatikano gautą padėkos raštą už jo darbą anglų kalbos spaudoje, radijo ir televizijoje. Priminė, kad ne viską galėjo padaryti be Washingtono ir Valstybės Departamento sutikimo.

Elena Kulber, dirbusi Lietuvos paviljone jau 1939 m. pasaulinėje New Yorko parodoje, taip pat ir šį kartą, būdama dailės sekcijos pirmininke, labai daug prisidėjo prie bendro darbo.

Paskutinis kalbėjo pirmininkas A. Vakselis, apjungdamas visą komiteto veiklą. Apgailestavo, kad į šį paskutinį posėdį ne visi nariai galėjo atvykti ir pasisakyti. Toliau A. Vakselis priminė, kad trys šio komiteto nariai — Algis Budreckis, Antanas Sniečkus ir Romas Kezys — siūlydavo ir didesnių darbų, kaip žygis į Washingtoną, žygis į Jungtines Tautas ir pan. Komiteto daugumai nuo tokių siūlymų vykdymo atsisakius, šie energingi vyrai rado savo planams pritarimo už šio komiteto ribų ir sudarė atskirą Komitetą Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti. Nors parodos komitetas neteko trijų gerų darbininkų, bet Lietuvos laisvinimo bendras reikalas daug laimėjo. Baigdamas padėkojo visiems buvusiem ir esantiem komiteto nariam, kurie negailėjo savo jėgų bendram ir kilniam darbui.

Likvidacijos komisija pasirūpins, kad lietuviškas kryžius būtų tinkamai prižiūrimas, o taip pat visi kiti reikalai greitai užbaigti, pateikiant visuomenei pilną apyskaitą.

A.S. Trečiokas,
LKPP spaudos ir inf. kom. pirmininkas

Lietuviškas kryžius apvilktas su plastika, buvusioje pasaulinėje parodoje. Ten dabar įrengiamas New Yorko parkas.

Lietuviai studentai, dalyvavę baltiečių pasitarime vasario 12-13 New Yorke. Nuotr. V. Maželio.

PATERSON, N.J.

Patersono burmistras Frank Grave pasirašė proklamaciją, skelbiančią Vasario 16 Lietuvių Diena Patersone, o taip pat leido iškabinti vasario 16 prie miesto rotušės plakatą su įrašu: Lithuanian Independence Day, February 16, 1918 — February 16, 1966.

Užgavėnių blynų balių su šokiais rengia Patersono vysk. M. Reinio moksleivių ateitininkų kuopa sekmadienį, vasario 20, 4 val. popiet. parapijos salėje. Šokiams gros J. Stankaičio orkestras.

Jonas Krukonis įvairiomis progomis paremia lietuviškus reikalus nemaža pinigine auka. Pereitą sekmadienį, suruoštame Vasario 16 minėjime, Lietuvos laisvinimo reikalam paaukojo 90 dol., o taip pat pažadėjo atlyginti visas išlaidas, susijusias su plakato pagaminimu ir pakabinimu prie Patersono miesto rotušės.

Morta Taparauskienė 85 m., mirė vasario 11, palaidota iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios antradienį, vasario 15 Kalvarijos kapinėse. Prieš mėnesį laiko širdies smūgio ištiktas mirė jos sūnus Jonas, 52 m. Liko sūnūs Aleksas ir Vincas.

Šviesios Saulės Klubo sausio mėnesio laimingas narys buvo Mrs. I. Fieldhausę, gyv. 7 Linden Ave., Lincoln Park, N. J., laimėjusi 55 dol. Vasario mėnesio klubo narių susirinkimas ir laimingojo nario parinkimas bus antradienį, vasario 22 d. 7:30 val. vakare. -kv

Jaunimo kongreso reikalu

Remdama Jaunimo Metus, ypač Jaunimo Kongresą, kuris įvyks šią vasarą Chicagoj, Lietuvių Studentų Sąjunga skiria pradinę 250 dol. sumą paremti vieno studento kelionę iš Naujosios Zelandijos. Suma yra tik pradinė, kadangi LSS šiuo laikotarpiu ruošiasi išleisti Metinę Knygą, kuri turi pasirodyti prieš Jaunimo Kongresą. Padengus šios knygos išlaidas, Sąjunga papildys savo pradinę sumą.

Kviečiame visą lietuvišką jaunimą ir visą lietuvių visuomenę remti Jaunimo Kongresą. Įvairiose vietovėse LSS skyriai ruošiasi įsteigti komitetus, kurie rūpinsis iš įvairių kraštų atvykusiais studentais. Kad šių Jaunimo Metų tikslai būtų atsiekti, reikia visų lietuvių pagelbos. Sujungdami mūsų jėgas ir mūsų pastangas, galėsime tikrai įspūdingai ir reikšmingai Jaunimo Kongresą pravesti. Raginame visus prisidėti prie šio darbo veikla ar finansine parama. Taip pat skatiname mūsų jaunimą kuo gausiau dalyvauti šiame Kongrese ir bendroj stovykloj. Informacijos apie šiuos įvykius galėsite sekti lietuviškoj spaudoj.

Regina T. Petrikonytė
LSS CV-bos sekretorė

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Sodalietės vasario 6 gavo ištikimybės atžymėjimus. Bendri pusryčiai buvo mokyklos salėje. Į naują valdybą išrinkta: pirm. Mrs. Marie Hobner, vicepirmin. Eugenija Pazneikienė, rašt. Donna DiStefano, korespondentė Margaret Molina.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas buvo praėjusį savaitgalį. Pradėtas vasario 12 banketu lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Dalyvavo miesto ir valstybės žymūs pareigūnai. Sekmadienį prel. L. Mendelis aukojo mišias už Lietuvą. Giedojo mokyklos vaikai. Minėjimas įvyko 2 v. popiet lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Drauge su Lietuvos nepriklausomybės šventės paskelbimu buvo prisiminta ir karaliaus Mindaugo vainikavimas. Gražią kalbą pasakė Vytautas Volertas. Dainavo operos solistė Juzė Augaitytė.

Lietuvių postas 154 vasario 13 surengė jautienos kepsnio pietus Town Hall, Eastern Ave. Šokiams grojo orkestras.

Šeštadieninė mokykla vasario 6 padovanojo šv. Alfonso bažnyčiai lietuvišką mišiolą, kurį parapijos kunigai naudos sekmadieniais per 8:30 mišias. Tos mišios aukojamos lietuvių kalba. Klebonas nuoširdžiai padėkojo visai mokyklai už tokią vertingą dovaną.

60 metų vedybinio gyvenimo paminėjo Jonas ir Bronė Lietuvninkai vasario 12. Jie dalyvavo padėkos mišiose, kurias aukojo prel. L. Mendelis. Pamaldose dalyvavo ir jų vaikai: du sūnūs, dvi dukros ir eilė anūkų. Sveikiname jubilijatus ir linkime geros sveikatos.

Jonas Obelinis

WORCESTER, MASS.

Vincas Blavackas vasario 6 minėjo 80 metų sukaktį. Gimė 1886 sausio 28 Bitautonių dvare Dusmenų parapijoj, Lietuvoje. Į Ameriką atvyko 1905 m. 1908 rugpiūčio 10 susituokė su Paulina Tetulyte, 1909 rugpiūčio 25 persikėlė į Worcester, Mass., kur tebegyvena iki šiol.

Uoliai reiškėsi visoje eilėje organizacijų: 1919 įstojo į blaivininkų draugiją, buvo centro valdybos sekretoriumi 25 metus. Tais pačiais metais įstojo į LRKSA 41 kuopą, kur fin. raštininko pareigas ėjo 22 metus. Taip pat 20 metų fin. raštininku buvo LDS 7 kuopoje, platino Darbininko laikraštį, labdarių draugijoj 10 metų ėjo pirmininko pareigas. Sulaukęs senatvės, pasitraukė iš visų draugijų.

Vincas Blavackas

Vincas ir Paulina, gyvendami šv. Kazimiero parapijoje, išaugino 2 sūnus ir 3 dukras. Dabar turi 8 vaikaičius ir vieną provaikaitį. 1964 sausio 28 mirė jo žmona Paulina, sulaukusi 76 metų amžiaus. 1958 jie atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Sukaktuvininkui linkime daug gražių metų.

Buvusi LDS 7 kuopos valdyba praneša, kad Bostone įvykęs seimas nutarė likviduoti sąjungą, tad nebeveikia ir 7 kuopa. Visi jos nariai turi už Darbininką patys susimokėti, nes visi gavote vokelius su kalendoriais.

D-s

BRIDGEPORT, CONN.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas bus vasario 20, sekmadienį. Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenė. Pamaldos bus 11 v. Mišias aukos kun. dr. V. Goras. Pamokslas bus pritaikytas progai. Klebono kun. P. Pranckaus suorganizuotos moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais, prie bažnyčios rinks aukas.

Parapijos salėje 4 v. popiet bus minėjimas. Kalbės prof. Jokūbas Stukas. Jis parodys ir filmą apie Lietuvą. Meninę programą atliks choras, vadovaujamas A. Stanišausko. Po minėjimo bus vaišės. **r.**

IŠ VISUR

— **Jaunimo Metų darbuose** šiuo laiku pirmasis uždavinys yra pradėti rinkti peticijos parašus Vasario 16-sios minėjime. Apylinkių valdybos prašomos tuo reikalu padėti jaunimo įgaliotiniams, o ten, kur jų dar nėra, pačioms šį rinkimą organizuoti.

— **Kanados šimtmečio parodos,** vykstančios 1967 m. Montrealyje, reikalams sudarytas specialus Montrealio lietuvių komitetas. Artimiausiu laiku Toronte bus sudarytas šimtmečio Ontario provincijos komitetas, kuris organizuos lietuvių pasirodymus šioje provincijoje.

— **Kanados Baltų Federacijos** vadovybė rotacine tvarka šiemet tenka lietuviams. Krašto Valdyba tam reikalui įgaliojo J.R. Simanavičių, J. Matulionį ir inž. E. Čuplinską. Baltų moterų Federacijos vadovybė taip pat tenka lietuviams, kurios jau išsirinko savo atstoves: pirm. V. Judzentavičiūtė, vicepirm. A. Sungailienė ir sekret. G. Tarvydienė.

PAIEŠKOMA Ona Vintelienė (Vintelis)-Janulaitytė, Motiejaus duktė, gimusi netoli Pilviškių Lietuvoje 1903 m. Amerikoje gyvenusi kažkur anglių kasyklų zonoje, apie Kennegburg.

Ji pati ar žinantieji apie ją prašomi atsiliepti, rašant: Rev. T. Palis, P. O. Box 11079, Oakland, Calif. 94611.

Algirdas Jonas Kasulaitis su Dale Marija Filipavičiūte sausio 29 susituokė Clevelande, Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Moterystės sakramentą patvirtino ir gražiu žodžiu pasveikino jaunojo sponsorius kun. J. Čekavičius.

Po sočių pusryčių, pamargintų gausiais sveikinimais ir nuotaikingomis trumpomis kalbomis, jaunieji išskrido į Floridą.

A.J. Kasulaitis baigė Amerikos universitete prekybos administraciją ir dirba Clevelande Federal Housing Administration įstaigoje. Dabar jis yra LKDS Centro Komiteto pirmininkas ir Vliko narys.

Jo žmona Dalė Marija iki sutuoktuvių dirbo Clevelando advokatų Gruber Moriarty Fricke įstaigoj. **Dėdė**

New Yorko kanklininkių būrelis, pasivadinęs Vaidilutės vardu, su savo vedėja T. Dzikiene.
Nuotr. R. Kisieliaus

VERTINGOS KNYGOS

Eilėraščiai, Henrikas Radauskas, kietais apdarais. Kaina 5 dol.

Širdies priepuoliai, Menard M. Gertler, M.D. G.R. Karsokienės ir Br. Gražulio vertimas. Kaina 3.75 dol.

Baisusis birželis, Pr. J. Naumiestiškis. Trys dramos veikalai. Kaina 3.50 dol.

Vaidinimai, Vanda Frankienė. Trumpi scenos vaizdeliai, skirti jaunimo vaidinimams. Kaina 2 dol.

Aukso žąsis, Birutė Pūkelevičiūtė. Pasakiška trijų veiksmų komedija. Kaina 2 dol.

Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis. K. Barėnas, Nida. Kaina 3 dol.

Šiaurės žvaigždė, Mykolas Vaitkus. Atsiminimai, Nida. Kaina 3 dol.

Gruodas, A. Jasmanto, eilėraščiai, Ateities leidinys. Kaina 3 dol.

Kur bėga Šešupė, A. Skirka. Pasakojimai ir legendos, išleista Australijoj, kaina 2 dol.

Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis, redagavo K. Barėnas, Nidos leidinys, kaina 3 dol.

Padangių keliai, K. Pr. Vaseris, žvaigždžių, planetų mokslas, išleista Australijoj, kaina 1.50 dol.

Bėgiai, K. Almenas, novelies, Nidos leidinys, kaina 1.50 dol.

Dievas Sutemose, kun. S. Yla, 391 pusl., kaina 3 dol.

Mokslas ir Religija, dr. J. Prunskis, Kaina 2 dol.

Žmogus be Dievo, dr. J. Girnius, kietais aplankais 564 psl., kaina 5.50 dol.

Gyvenimo Šaltiniai, kun. S. Žilys. Bažnyčios sakramentų aiškinimas. Kaina 3 dol.

Viščiukų ūkis, A. Kairys. Premijuota trijų veiksmų satyrinė komedija. Kietais aplankais Kaina 3 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administrarijos spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

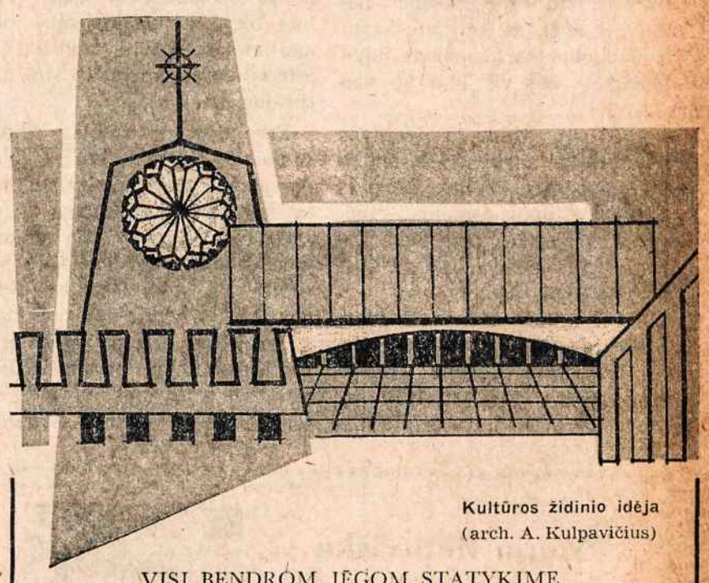

Kultūros židinio idėja
(arch. A. Kulpavičius)

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMI

KĄ PASIRYŽOME — ĮVYKDYSIME!
DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

☐ Garbės fundatorius ($1000) ☐ Amžinuosius narius ($500)
☐ Fundatorius ($100) ☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui .....

ADRESAS .....

.....
(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

NORWOOD, MASS.

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 48 metų sukakties minėjimas įvyks vasario 27, sekmadienį. 10 v. lietuvių šv. Jurgio parapijos bažnyčioje bus atlaikytos šv. mišios už kenčiančius Lietuvoje ir Sibire, ir už žuvusius dėl Lietuvos laisvės karius bei partizanus. 3 val. popiet lietuvių svetainėje, Šv. Jurgio gatvėje Nr. 13, įvyks Vasario 16 minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys lietuviškai ir angliškai A. Januškevičienė iš Boston, Mass. Yra numatyta kviesti svečių, nesuprantančių ar mažai suprantančių lietuviškai. Bus kviečiami miesto ir Massachusetts valstybės atstovai, vietos lėgiono postas ir Bostono skautai su vėliavomis. Meninę dalį išpildys: Bostono tautinių šokių grupė, vad. Onos Ivaškienės ir Bostono mišraus choro sekstetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Kiekvienas nuoširdžiai prašomas atiduoti savo dalį, įrodydamas, kad bent kartą metuose realiu būdu prisidėjo prie Lietuvos laisvinimo kovos. Po meninės dalies bus kavutė, kurios metu be įspūdžių pasidalinimo bus sudainuota ir dainų. Į minėjimą įėjimas nemokamas.

Visi Norwoodo ir apylinkėje gyvenantieji lietuviai ir tie, kurie nors ir mažai supranta lietuviškai, nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose ir minėjime. Lietuvos laisvės kovon turėtų įsijungti ir tie, kurių gyslose teka lietuviškas kraujas, nors dėl susidariusių sąlygų yra kiek primiršę seną ir nepaprastai gražią tėvų lietuvišką kalbą. Dabartinę Norwoodo Alto skyriaus valdybą sudaro: pirm. E. Martyšienė, vicepirm. A. Tumas, sek. P. Tyla, iždin. B. Kovas ir valdybos narys J. Strašunskas.

Skyriaus Valdyba

Pasidalinkim džiaugsmais ir liūdesiais

Lindeno Mot. Sąjungos 53 kuopos paskutinis praeitų metų susirinkimas įvyko gruodžio 6. Susirinkusios narės aptarė visus kuopos reikalus. Paskui buvo valdybos rinkimai. Valdyba, prašant narėms, pasiliko ta pati: pirm. A. Liudvinaitienė, vicepirm. A. Dovidauskienė, sekret. A. Krutulienė, fin. rašt. S. Strazdienė, ižd. J. Bondunienė ir naujai išrinkta korespondentė — S. Šlepetienė.

Po susirinkimo narės buvo pavaišintos kavute ir pyragaičiais. Pagal tradiciją visos narės sunešė dovanas. Per kavutę atėjo labai įdomus ir linksmas Kalėdų Senis ir išdalijo visoms kalėdines dovanas. Po to sąjungietės gražiai padainavo, pažaidė ratelį, kiekviena turėjo ką nors įdomaus papasakoti arba padainuoti.

Mūsų gyvenimą lydi ne tik džiaugsmai, bet ir liūdesiai: sausio 12 mirė Vladas Zubkus ir sausio 26 mirė Juozas Stanionis, abu sąjungiečių vyrai.

Sąjungietės pagal savo tradicijas atidavė pagarbą ir maldas tuo prisidėdamos prie laidotuvių iškilmingumo; atkalbėjo bendrą maldą — rožančių ir už mirusių sielas užprašė mišias.

Valdyba ir narės reiškia gilią užuojautą liūdinčioms sąjungietėms: Sofijai Zubkienei ir Julijai Stanionienei dėl savo mylimų vyrų mirties.

Gilią užuojautą siunčiame vaikams ir giminėms. Tegul Dievas suteikia ramybę Jūsų liūdesio valandose.

Sąjungietės

HARTFORD, CONN.

Paskutinės dukters vestuvės

Sausio 29 Antanas ir Julija Kirkučiai išleido į marteles savo paskutinę dukrelę Marytę. Ji ištekėjo už Richardo Alleno.

Jungtuvės įvyko Švč. Trejybės Lietuvių parapijos bažnyčioje 11 val. su šv. mišiomis. Jungtuvių apeigas atliko pats klebonas kun. Juozas Matutis, paaiškindamas moterystės sakramento reikšmę šeimai, Bažnyčiai, tautai ir valstybei. Per mišias giedojo Eleonora Dvarionaitė.

Įdomu, kad pulką sudarė sava šeima — dvi ištekėjusios seserys, vedęs brolis ir svainiai bei svainė: Birutė ir jos vyras Pranas Bernotas, Bronė ir jos vyras Jonas Zdanys, brolis Jurgis ir jo žmona Saliomėja (Skimkutė). Žiedus prie altoriaus atnešė Leonas Bernotas (2-jų metų).

Vestuvių puota įvyko Le Gourmez Randezvous restorane, Newington Ave., Hartforde. Vaišės prasidėjo 2 val. popiet ir tęsėsi iki 12 val. naktį. Vaišės buvo puikios. Valgių ir gėrimų daugybė. Svečių buvo pilna salė.

Marytė Kirkutytė- Allenienė yra baigusi Connecticuto universitetą ir dabar mokytojauja Enfieldo Intermediato mokykloje (Enfieldo Intermediate school). Jos vyras Richardas Allenas taip pat šiais metais yra baigęs Connecticuto universiteta ir dabar ruošiasi magistro laipsniui.

—•—

SVARBUS PRANEŠIMAS

buvusio L. A. P. klubo nepašalpinio skyriaus nariams

Susijungus L.A.P. klubo nepašalpiniam skyriui su pašalpiniu, dabar buvę pašalpinio skyriaus nariai oficialiai priimami klubo nariais.

Sausio 16 klubo susirinkime dalis buvusių nepašalpinio skyriaus narių (30) priimti. Daugelis turės būti priimami kituose susirinkimuose.

Sekantis klubo susirinkimas bus vasario 20 d., 2:30 val. popiet klubo didžiojoje salėje (3 aukštas). Todėl visi buvę nepašalp. skyriaus nariai, ypač dar nepriimtieji, prašomi būtinai atvykti į susirinkimą, kad būtumėte priimti.

Taip pat primenama, kad laukiama ir naujų narių, ypač jaunimo. Nario mokestis iki 45m. (imtinai) amžiaus 12 dol. metam, o per 45 metus vyrai ir visokio amžiaus moterys moka tik po 1 dol. metams. Tad visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai stokime klubo nariais.

J. Bernotas

Ateitininkų sendraugių susirinkime vasario 6 Apreiškimo par. salėje Brooklyne. Pr. Vainauskas (k.), pirmininkavęs susirinkimui, dr. Ib. Skeivys, skyriaus pirmininkas. Nuotr. P. Ąžuolo.

NEW BRITAIN, CONN.

Šv. Andriejaus parapijos choras, vadovaujamas Jono Beinorio, rengiasi dalyvauti dainų šventėje Chicagoje. Repeticijos vyksta, telkiami pinigai kelionei. Praeitų metų rudenį surengtas koncertas, kurio visas pelnas paskirtas kelionės išlaidom.

Prie kelionės gali prisidėti ir kiti lietuviai. Jie pirmiausia gali paaukoti, kad jaunimas turėtų progos nukeliauti į dainų šventę. Be to, autobuse gali būti kartais laisvų vietų. Tokiu atveju būtų gera, kad užsirašytų vykti ir šiaip žmonės, ne choristai, nes prisidėtų prie kelionės išlaidų.

Iki dainų šventės beliko tik 4 mėnesiai. Laiko nedaug. Paskubėkim chorui į talką.

P. Naučikas

Laiškai redakcijai

P. Darbininko Redaktoriui

Vasario 11 d. Darbininke radau dvi klaidas, dėl kurių ir rašau keletą eilučių. Labai prašau jas įdėti.

Pirma. Gražiame ir vertingame straipsny apie 1918 metų vasario 16 d. aktą ir jo įvykdymą, minima ir antrosios laikinosios Lietuvos vyriausybės pirmininko adv. Mykolo Sleževičiaus pavardė. Deja, kaip ir dažniausiai, ji parašyta neteisingai: Šleževičius. Sekdamas spaudą, randu, kad tą fatališką klaidą daro, tur būt, 90 proc. ir korespondentai ir net studijose, skelbiamose žurnaluose.

Antras kiek svarbesnis dalykas. Yra straipsnis, tur būt, pačios redakcijos parašytas "Pastangos atnaujinti lietuviškas Free Europe radijo transliacijas." Tiek ir pati antraštė,tiek ir straipsnio viduryje teigimas "atnaujinti" yra neteisingas. Ligi šiolei jokių lietuviškų radijo transliacijų "Free Europe" nebuvo ir nėra. Labai daug kartų ir daugelio tas klausimas buvo keliamas, bet vis liko be vaisių.

1951 m. viduryje Lietuvos nepaprastas atstovas ir įgaliotas ministeris Povilas Žadeikis paskyrė aštuonis asmenis į "Lietuvos ambasadą" prie Free Europe, kuri pasivadino paskiau Lietuvos Laisvės komitetu.

To komiteto vienas iš svarbiausių rūpesčių buvo turėti lietuviškas Free Europe radijo transliacijas. Tu pat 1951 m. lapkričio mėn. buvo gauta patalpa, paskirtas transliacijų vedėjas, kuris už vieną mėn. net algą gavo ir provizoriškai sudarytas visas kelių žmonių, berods penkių, kolektyvas transliacijoms vykdyti. Bet tuo viskas ir pasibaigė, nes Free Europe radijas lietuviškų transliacijų nepradėjo.

Praėjo 15 metų. Per tą laiką daug buvo laiškų, ne tik lietuvių, bet latvių ir estų prirašyta. Lietuvos Laisvės Komitetas daug memorandumų prirašė, Vlikas, ALT taip pat, o Lietuvos pasiuntinybė Washingtone irgi savo keliu veikė. Per vasario šešioliktosios minėjimus, Amerikos Lietuvių kongresuose ir ALT suvažiavimuose tas klausimas vis buvo keliamas ir vis tebekeliamas, tiek Free Europe, tiek Valstybės Departamente, tiek ir pačiame Kongrese.

Šimtu procentų pritariu Jaunimo Metų iniciatoriams, kad jie tą klausimą vėl kels. Tai bus tik keliamo klausimo panaujinimas, bet ne transliacijų atnaujinimas, kurių iki šiol neturėjome.

Free Europe radijas finansuojamas lėšomis, kurias duoda speciali tam reikalui sudaryta organizacija vadinama "Crusade for Freedom". Ją sudaro labai žymūs amerikiečiai, o jos priešakyje stovi Detroito Fordas. Ar ši organizacija turi kiek įtakos į Free Europe radijo programas, sunku pasakyti. Bet jaunimo atstovams vertėtų ir ten užsukti.

Juozas Audėnas

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

—•—

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

NELAIMĖS PASĖKOS

Klausimas

Mūsų duktė su žentu gyvena vakarinėje Massachusetts valstijos dalyje. Mes gyvename New Jersey. Prieš tris mėnesius, prieš pat Kalėdas, mūsų žentui atsitiko nelaimė. Jis vairavo automobilį ir ne dėl savo kaltės buvo įveltas į automobilių katastrofą. Šioj katastrofoj dalyvavo net trys mašinos, bet vieno mažamečio vairuotojo kaltės. Visų trijų mašinų vairuotojai buvo gana rimtai sužeisti ir visi buvo nuvežti į ligoninės "Emergency" skyrių. Iš ten ligoninės pareigūnai skambino giminėms, kad toks ir toks buvo sužeistas ir kvietė gimines pacientų reikalais užeiti į ligoninę.

Mūsų duktė laukė vaiko, ir kai jai buvo paskambinta, kad anot mūsų žento, tai įvyko dėl vyras buvo katastrofoje, ji labai išsigando, susinervino ir ją teko nuvežti į ligoninę, kur ji tuoj pat pagimdė savo vaiką, 2 mėnesiais anksčiau, negu vaikas buvo laukiamas. Ji pati ilgokai sirgo ir dar dabar nėra atgavusi savo sveikatos. Mūsų žentas turi advokatą, kuris, būk tai, tvarko jo bylą, nors jokios pažangos jis dar nėra padaręs. Mes patarėme savo dukrai, kad jie ieškotų atlyginimo ne tik už žento sužeidimą, bet ir dėl jos nukentėjimo. Ji mum rašo, kad vyro advokatas jiem sako, jog tai "baikos" ir kad ji nieko negaus, nes jai niekas neatsitiko. Negalime suprasti tokio atsinešimo. Jis, mat, nėra nukentėjęs, tai jam atrodo, kad kito žmogaus nelaimės tai nėra nelaimės. Mums atrodo, kad žentas turėtų pakeisti savo advokatą, ir susirasti tokį, kuris atjaustų mūsų dukters vargus. Kokia Tamstos nuomonė

Tėvai, N.J.

—o—

Atsakymas

Deja, man tenka sutikti su Tamstų žento advokato nuomone. Mūsų įstatymai nenumato atlyginimo vien už išgąstį, susinervinimą ir jų pasėkas. Duktė nenukentėjo pačioje katastrofoje. Jei jį būtų buvusi sužeista katastrofoje, jai, žinoma, būtu atlyginta ne tik už patį sužeidimą, bet ir už išgąstį, susinervinimą, ankstyvą vaiko gimdymą ir t.t. Mūsų įstatymai nenumato atlyginimo be "fizinio sužeidimo". Tamstu duktė žinoma, nukentėjo, bet ne "teisiška prasme". Kas dėl žento ieškinio, Tamstos esate perdaug nekantrūs. Advokatui irgi rūpi galimai greičiau reikalą užbaigti, tačiau dažnai būna visokių kliūčių ir reikalas ilgiau užsitesia, negu numatoma. Niekas pinigų nemoka paskubomis.

Gavėnios rekolekcijos

Putnam, Connecticut, Nek. Pr. Marijos Seserų sodyboje kasmet gavėnios metu vyksta mergaičių ir moterų rekolekcijos Jos bus ir šiemet sekančia tvarka: studentėms ir dirbančiom mergaitėms vasario 25-27. moksleivėms — kovo 11-13. moterims — kovo 18-20.

Studentėms ir moksleivėms rekolekcijas ves tėvas A. Jurgelaitis, O.P., iš Providence kolegijos, moterims — kun. Vytautas Zakaras, dabartinis vienuolyno kapelionas.

Visos rekolekcijos prasidės penktadienį 8 val. vakare ir baigsis sekmadienį 3 val. popiet, taigi, galima suspėti atvykti darbus užbaigus ir grįžti laiku namo pradėti naują darbo savaitę. Nakvynė, maistas ir kiti patarnavimai tik 12 dol. Ką gali sulaikyti pinigų trūkumas, tegul atvyksta atvira širdimi, tuo nesirūpindama. Savo atvykimą pranešti savaitę prieš rekolekcijas šiuo adresu: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. 06260.

Nauja lietuviška plokštelė

iš Didžiosios Britanijos

Įdainavo solo

BIRUTĖ VALTERIENĖ

Sopranas

Pirmoji dalis: Ar tu žinai, J. Strolia; Tykiai, tykiai, ir Šauksmas, Br. Budriūnas; Ramunėlė, J. Gaižauskas; Lakštingalos giesmė, V. Kuprevičius; Malda, J. Naujalis; Kur bakūžė samanota, ir Oi greičiau, greičiau, S. Šimkus.

Antroji dalis: Ruduo, F. Shopin, Op. 10 Nr. 3; Labą naktį, J. Brahms, Op. 49 Nr. 4; Legenda, P. Tchaikovsky; Lopšinė, W. A. Mozart; Vėlinės, R. Strauss, Op. 10 Nr. 8; Pavasaris, G. F. Handel; Mužikai, Fr. Schubert, Op. 88 Nr. 4.

Plokštelė gražiai išleista. Kaina Hi-Fi $5.00. Platintojams duodama nuolaida. Kreiptis:

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

A SALUTE TO BROTHERHOOD WEEK

sponsored by

The National Conference of Christians and Jews

WE THE CITIZENS OF THIS GREAT COMMUNITY JOIN HANDS WITH CIVIC AND RELIGIOUS LEADERS FROM ALL OVER THE UNITED STATES—IN ENDORSING THE DEDICATED PRINCIPLES OF THE NATIONAL CONFERENCE OF CHRISTIANS AND JEWS—A CIVIC ORGANIZATION OF RELIGIOUSLY MOTIVATED MEN AND WOMEN WHO SEEK TO PROMOTE UNDERSTANDING AND COOPERATION AMONG PEOPLES OF ALL RELIGIOUS FAITHS, AND ETHNIC GROUPS THROUGH EDUCATION & DISCUSSION, WITHOUT COMPROMISE TO THE INDIVIDUALS OWN RELIGIOUS BELIEFS

RIDGEWOOD MOVING AND STORAGE COMPANY
6030 Cooper Avenue
Brooklyn, N.Y.
Specializing in To and From Moving from All Points of Long Island Nassau and Suffolk County
Also Out of Town Moving
N.Y. State, N.J. and Penn.
VA 1-1200

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
COTTAGE PASTRY AND FOOD SHOP
Full Line of Fine Pastries
Foods — Birthday and Party Cakes — Wedding Cakes
Our Specialty
130 W 32nd. St.
(opp. Gimbels) N.Y.C.
LO 3-0955

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
to all our Friends and Customers
NADINES BEAUTARAMA
Late Nite Fridays
Hair Weaving Wig Making
The Latest in Hair Styles
151 Lafayette Ave.
Staten Island, N.Y.
Call GI 7-9168

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
CAPRI ACADEMY OF HAIR DESIGN
801 Kearny Ave.
Kearney, N.J.
Call 201 997-1676
ask for Mr. Joseph

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
to all our Friends and Customers
CAUGHEY'S PINE ROOM
For the Finest of Food
Come Bring the Family
For Sunday Dinner
64 Hoboken Road
East Rutherford, N.J.
Call 201 WE 9-4448

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
to all our Friends and Customers
CURRAN'S
Self Service Market
141 Croton Ave., Ossining, N.Y.
Excellent Service — Delivery
WI 1-9685
PROP. D. TRADITI

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
CORNER SERVICE CENTER
Auto Repairs — Tires
Batteries Accessories and Lubrication
Socony Mobil Products at Lexington Avenue
680 East Main Mt. Kisco, New York
Call 914 MO 6-4356

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
THE MOTOR DOCTOR
111 Wilkins Ave.
Port Chester, N. Y.
Ignition — Batteries —Elect. Work — Brake Service —Valve Jobs — Tune Ups — General Repairs
It Costs Less For the Best
Call 914 WE 9-1057

BIG CHIEF SPEEDOMETER REPAIR SERVICE
222 West Lincoln Ave.
Mount Vernon, N.Y.
Specializing in Sales and Service of all Heavy Duty Cables Casings. We Repair All American Type Speedometers
Superior Service is Our Business
Call Us For Quality Work
914 MO 7-9418

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
BOSTON ROAD ORNAMENTAL
Cast Stone Company
Finest in Religious Figures
Benches—Fountains Bird Baths — Statues and Jardiniers Castings Made to Order
3641 Boston Road Bronx, N.Y.
Call OL 5-0465

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
SEACRAFT INC
Chrysler outboard Motors
Fiberglass — Aluminum Boats
3 City Island Ave City Island
Bronx, N. Y.
Call TT 5-1026

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
HENRY A. SCHIFFEL
Oil Burner Service
Our Specialty
70 Overlook Ave.
Eastchester, N.Y.
Call 914 DE 7-0933

ACCURATE ELECTROLYSIS
Jo Ann Cocivera, F.E.S.A.
Recommended by Physicians
Scientifically Superflous Hair Removed From Face and Body
No Scarring — Results Guaranteed Free Consultation
by Appointment
Medical Arts Building
Room 606
Mt. Vernon, N. Y.
Call 914 MO 8-8726

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
TWIN CASTLE NURSING AND CON. HOME
A Home Away from Home
Mr. Arlington, N.J.
Call 201 398-0255

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
to all our Friends and Customers
DEMYANS RESTAURANT AND CATERING
730 Van Duzer St.
Stapleton, S.I.
Call GI 8-7337 for Service

Happy and Joyous BROTHERHOOD WEEK
CAMDEN ENGINEERING SERVICE CO. INC.
700 North White Horse Pike
MAGNOLIA N.J.
Call 609 - 547-1484

SPORTAS

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Ateinantį sekmadienį futbolo lyga paskelbė pilną pirmenybių tvarkaraštį. Žaidžia ir mūsų 3 futbolo komandos. Pirmoji komanda pirmenybių rungtynėse susitinka su čekoslovakais jų aikštėje t.y. Jefferson parkas, 111 St. ir 1 Ave. Manhattane. Su čekoslovakais šį sezoną dar nežaista. Jie lentelėje yra priešpaskutinėje vietoje, taip kad reiktų tikėtis mūsiškių laimėjimo. Pirmosios komandos pradeda 2:30 val. o rezervinės žaidžia ten pat 12:45. Jauniai taurės varžybose žaidžia taip pat prieš čekoslovakus namie, t.y. East N.Y. aikštėje 11 valandą. **Atletas**

•

1966 M. Š.A. PABALTIEČIŲ SPORTINIŲ VARŽYBŲ KALENDORIUS

P.S. F-ja skelbia 1966 m. Š. Amerikos Pabaltiečių sportinių varžybų tvarkaraštį, priimtą PSF-jos Metinio Suvažiavimo metu, sausio 15 Clevelande ir vėliau patikslintą. Šis kalendorius buvo aprobuotas Visuotiniame ŠALFASS-gos Suvažiavime, sausio 22-23 Detroite. Apie visas šias varžybas bus duodami atskiri detališki pranešimai.

1. Š. A. Pabaltiečių Alpinistinės Slidinėjimo Pirmenybės įvyks vasario 26 Blue Mountain Winter Park, Collingwood, Ont., Kanadoje. Varžybas vykdo Toronto LSK Vytis. Kartu bus vykdomos Š. Amerikos lietuvių pirmenybės. Programoje — slalomas ir nusileidimas, vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse.

2. Š. Amerikos Pabaltiečių Cross-country Slidinėjimo pirmenybės bus vykdomos kovo 6 Horse Shoe Valley Skiing Resort, Ont., Kanadoje. Varžybos vykdo Toronto Estų Sporto Klubas "KALEV". Programoje — vyrų, veteranų, moterų, jaunių ir mergaičių varžybos.

3. Š. A. Pabaltiečių Stalo Teniso Pirmenybės įvyks balandžio 2-3 Toronto, Ont. Varžybas vykdo — Toronto LSK Vytis. Programoje — komandinės varžybos vyrų ir moterų klasėse ir individualinės —vyrų, moterų, veteranų ir prieauglio A ir B klasėse.

4. Š. A. Pabaltiečių Krepšinio ir Tinklinio Pirmenybės įvyks gegužės 7-8 Toronto, Ont. Kanadoje. Vykdo — Toronto Estų S. K. "KALEV". Programoje — krepšinis vyrams, moterims ir jauniams; tinklinis — vyrams, moterims, jauniams ir mergaitėms. Kiekvieną tautybę atstovauja jų rinktinės.

5. Š. A. Pabaltiečių Lengvosios Atletikos Pirmenybės suaugusių klasėse ir visų klasių Plaukymo Pirmenybės įvyks liepos 9-10 Udora, Ont., Kanadoje. Varžybas vykdo — Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

6. Pabaltiečių Lauko Teniso Pirmenybes numato pravesti latviai, vasaros viduryje. Vieta ir data dar nenustatyta.

7. Š.A. Pabaltiečių Prieauglio Klasių Lengvosios Atletikos Pirmenybės numatomos pravesti vasaros pabaigoje, galimai Clevelande. Vykdo — lietuviai.

8. Š.A. Pabaltiečių Futbolo (Soccer) turnyras bus pravestas pagal lietuvių-latvių susitarimą, galimai rugsėjo pradžioje, kartu su lietuvių pirmenybėmis.

9. Š.A. Pabaltiečių Šaudymo Pirmenybės planuojamos pravesti kartu su lietuvių pirmenybėmis, liepos 9-10 Hamiltone Ont., Kanadoje.

Šis pranešimas skelbiamas ŠALFASS-gos Centro Valdybos pavedimu.

P.S.F-jos Lietuvių Sekcija

Ledai New Yorko uoste. Nuotr. R. Kisieliaus

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Europos korespondencinėse šachmatų pirmenybėse (susirašinėjimo keliu), Lietuvos komanda (Mikėnas, Vištaneckis, Uogelė ir kt.) pagerino padėtį ir užtikrintai pirmauja savo grupėje, skelbia sausio Fernschach 1/66: UdSSR-Litauen 28:10 (10), CSSR 23½:16½, Schweiz 19½ - 22½ ir kt. mažiau.

Jaunimas laimi ir pralaimi. Praeitą penktadienį, So. Bostono Liet. Pil. D-jos antroji šachmatų komanda įveikė Newton 'A', santykiu 3½ : 1½. Taškus pakrovė tik jaunieji komandos žaidikai Alg. Leonavičius, Kęst. Makaitis ir Saulius Girnius, o pustaškį pridėjo Bronius Skrabulis. Tai buvo šeštoji pergalė po devynerių rungtynių. Kad šieji perdaug nesididžiuotų, MIT, atkeltose rungtynėse sekmadienio vakare nunešė juos sausai 5:0.

Vyriausioj grupėj (Championship Division) įvyko visa eilė netikėtumų. Cambridge I įveikė Harvardą, MIT sudorojo Cambridge II, Lincoln vos neparklupdė pirmūną Boylston, o Lietuvių I be rungtynių pakopo aukštyn. MET lygos lentelė dabar tokia:

Boylston 7-1
Lithuanian 5½-2½
Harvard 5-2
Cambridge II 4-4
M. I. T. 3½-3½
Cambridge I 2-5
Lincoln 0-6

Bevervijk turnyrą, Olandijoj, laimėjo L.Polugajevskij 11½-3½, L. Szabo 12 tš. Šalutinį turnyrą laimėjo rumunas Gicesku 8½-2½ tš., o 6-toj vietoj moterų pasaulio čempionė Gaprandašvili su 6 tš.

Lynn, Mass. turnyrą laimėjo Bostono čempionas A. Keyes ir Morphy po 4-1, J. Curdo ir latvis Jurijs Ozols po 3½.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

REQUEST RECORD

Naujausios ir geriausios autentiškos ilgo grojimo *lietuviškos plokštelės*. Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklo. Galite gauti savo apylinkės krautuvėse arba užsakyti adresu:

REQUEST RECORDS, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

Prašykite nemokamų katalogų.

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Šios vokiečių gamybos **Gyvenamojo — Kambario Spintos**

TURIME ĮVAIRAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA

Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se

ADOLF SCHRAGER FURNITURE, Inc.

Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė

DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.

Tel. TR 9-0400

Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak

Aukštos kokybės lietuviški gaminiai: dešros, skilandžiai, duona, sūriai ir kiti maisto produktai gaunami

Benedikto Žilinsko

B & B MAISTO KRAUTUVĖJE

91-15 JAMAICA AVE. • Woodhaven, N.Y. 11421 • Tel. 441-4554

Visi užsakymai pristatomi į namus veltui.
Vestuvėms ir pobūviams duodama nuolaida.

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną

Tel. 516 AN 1-2864

FOR SALE

OUTSTANDING BUY
New Moon 1965 Mobile Home
12x55 with Add-A-Bay
2 Bedrooms — furnished including washer Must be seen to be appreciated Call 201 - 366-6932

DISPLAY

MADAME RYAN
Famous Reader and Advisor on all problems of life — no matter what your problems may be she can help you. **Card and palm reading** 50 yrs experience She speaks several languages. **537 Broadway Newark, N.J.** Corner Chester Ave. Ground Floor (201) 481-1034 daily and Sunday

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 867-3680

SERVICE

Catalogues & Brochures Conception, design, production, printing . . . the complete catalogue & sales brochure service. We do it all. Quality and a sophisticated approach to your needs ...at a modest cost. It's worth a call.
MONTAGE
11 E. 48 Street, N. Y. C. 751-6460

GENERAL HOME REPAIRS
LOUIE & LOUIS
99 East Broadway N. Y. C.
All work done at reasonable prices
All Work Guaranteed
Call WO 4-5260

CRISS CROSS INTERNATIONAL
Packing & shipping to South America also Los Angeles Miami office at 42 Henry St Bklyn Call TR 5 - 4118 Home address 94-19 64th Road Rego Park **call 275-7783** ask for MR. F. MORAN

JAMES WATT
Roofing Contractor
Gutters, Leaders, Skylights, Sheet metal work Insurance covered — 15-17 Fremont St. Jersey City N.J. Phone 201 - 434-0081 Free estimates cheerfully given

—— ACCOUNTING ——
Inc. Tax Returns prepared with a personal touch. No rush job — We come to the home if necessary. My personal reward is your complete satisfaction. Competitive rates. **GE 6-3984.** Eves & weekends **UL 3-7000**

THE DEAN TRAUT SCHOOL OF FLORISTRY
Hotel Governor Clinton, 7th Ave. & 31st Street — Learn to be a Florist in just six weeks. Licensed by the N.Y. State Dept. of Education. Write for Catalog C or phone 947-2328.

FLORENTIA Painting & Decorating — Commercial and Residential Painting and Wallpapering all work done at reasonable rates. All work guaranteed. **Ralph Cafiero** 41-07 45 St Sunnyside Queens
Call 729-0289

OFFICE MACHINES
TYPEWRITERS, Adding Machines, Expert guaranteed repairs — All Makes. New and Used $18.50 up. Rentals. Free Pick-up, Delivery. Commerce 6517 18th Ave., Bklyn, **CL 6-0260**

SEND YOUR HORSES to a qualified trainer; training for cutting, reining, pleasure, roping, manners; large indoor & outdoor arenas; excellent care in handling; satisfaction guaranteed. Camelot Farms, Layton, N.J. (201) 948-5288, Mr. Glen Berens

STAGGERS MOVERS
103 Sawford St., Brooklyn
Let **Staggers** do Your Moving
Local and Long Distance Movers
Lic & Bonded all work done at reasonable rates
Call 875-6726

R & D HOME IMPROVEMENT
423 Warner St Yonker N.Y.
Specializing in Painting
Floor Finishing & Carpet Cleaning
We guarantee all our work
Call 914 YO 5-8565

PRYGROCKI REST HOME
A home away from home Excellent food and lovely rooms Nurse in constant attendance Catholic Church within the area Monthly rates Call 201 - 537-2514 ask for MRS PRYGROCKI

BUILDING - CARPENTRY
Johnson Construction Co
143 Albany Ave Brooklyn — Building alterations, brick tile, plastering, painting and cement All work done at reasonable rates
Call PR 4-1471

REAL ESTATE

J. A. HURRY AGENCY
Specializing in Ocean Grove Property
Established over 50 years
66 Main Ave Ocean Grove
New Jersey
Call 201 - 774-4132

MALE - FEMALE

BOY OR GIRL Intelligent to be laboratory trainee in chemical company. High School graduate. Liberal benefits. Must speak, read and write English. Apply in person to employment office between 10 and 11 AM.
OTTO B. MAY, INC.
52 Amsterdam St. Newark, N.J.

WANTED
MACHINIST — TOOL-MAKERS
Good working conditions. Full company benefits. Top pay plus overtime. Apply **Finkel Outdoor Products** 141 Lanza Ave., Garfield, N.J. or call (201) 772-7700 Mr. Beltzer

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. — **Tel. TR 6-6434**

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplycia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Theodore Wolinnin,
Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 **PL 4-1165**

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS -JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VALANDA — JAU 25 METAI
SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
WEVD 1330 KIL. 97·9 Mg. FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N·J·07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 gatvių)
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

DARBININKAS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-728
Administracija GL 2-292.

NEW YORKO NAUJIENOS

A. a. dr. A. Trimako, buvusio Vliko pirmininko, dviejų metų mirties sukakties proga mišios bus vasario 26, šeštadienį, 9 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Draugai, pažįstami bei visuomenė kviečiami dalyvauti pamaldose.

Gražina Tiškutė, didžiulės Sach's krautuvės (Manhattane, 5 Avenue) modistė ir moteriškų drabužių skyriaus vedėja, tarnybos reikalais vasario 18 išvyko į Paryžių. Ta pačia proga Vokietijoje aplankys savo dėdę P. Sabaliauską. G. Tiškutė kelis kartus su kitomis drabužių modistėmis yra demonstravusi Sach's krautuvių sukneles, paltus ir brangiakailius.

Jonui Grigaičiui-Grigaliūnui mirus, vietoj gėlių N.Y. Lietuvių Valstiečių Liaudininkų kuopa paskyrė 15 dol. Tautos Fondui Lietuvos laisvinimo darbams paremti.

Už a.a. Marijoną Krunklienę 16 mirties metinių ir už Joną Giedraitį 6 mirties metinių proga gedulingos mišios bus laikomos vasario 21 d. 9 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Pranas ir Ida Vainiai mini savo vedybų 25 metų sukaktį. Padėkos mišios bus vasario 20 d. 11 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Išaugino dvi dukteris ir sūnų.

Steponas ir Darata Andryauskai susilaukė dukters, kuri Aušros Vartų parapijos bažnyčioje pakrikštyta Joan vardu.

Romas ir Myrna Gurinskai susilaukė dukters, kuri bus pakrikštyta Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Elzbietos vardu.

Aukso Žasis spalvotas lietuviškas filmas — New Yorke rodomas balandžio 2 ir 3 Brooklyno Muzikos Akademijos paskaitų salėje.

Išnuomojami vienam asmeniui 3 vidutinio dydžio kambariai su vonia, krosnimi ir daliniu apstatymu, prie Jamaica linijos, netoli Woodhaveno stotelės. Tel VI 6-7431.

Parduodamas Woodhavene dviejų šeimų mūrinis namas su 11 kambarių, gražioje vietoje, vienu šonu jungiasi su kitu namu. Skambinti bet kokiu laiku: MI 2-5553.

East New Yorke išnuomojamas butas iš 6 kambarių su apšildymu bei kitais patogumais ir prie I.R.T. traukinio stoties. Tel. 441-2977.

Išnuomojamas butas iš 4½ kambario Brooklyne, arti Jamaica linijos Cypress Hill stoties. Skambinti Ap 7-2765.

Le Cordon Bleu salė, kurioje vyksta madų paroda kovo 13 yra labai graži ir talpina 300-400 žmonių. Visos vietos yra labai geros, nes antra eilė staliukų yra truputį aukščiau. Rengėjų patogumui prašoma nedelsti užsakant staliukus, nes jau didesnė dalis staliukų yra užsakyta. Tuo reikalu prašome skambinti J. Kiaunienei tel. OL 7-0350 ir kitom komiteto narėm. Salė labai patogiai pasiekiama, važiuojant Jamaica linijos traukiniu iki 102 stoties.

Lietuviškas užgavėnes rengia Liet. Kat. Mot. 29 kuopa, sekmadienį, vasario 20, 4 v. popiet Angelų Karalienės parapijos salėje. Programą išpildo moterų kvartetas iš New Jersey: Alytė Kidžiutė, Marytė Mėlynytė, Elena Kidžienė ir Veronika Mėlynienė. Bus vaišės ir šokiai.

Brooklyno pašto viršininkas praneša, kad vasario 22, Washingtono gimtadienį, paštas bus uždarytas. Bus nešiojami tik skubos laiškai. Iš dėžučių laiškai išimami kaip ir kiekvieną šventą dieną.

Mitchell ir Stella Marcinauskai susilaukė sūnaus, kurs bus pakrikštytas Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Jono Prano vardu.

NEWARK, N.J.

Švč. Trejybės liet. parapijos priešužgavėninis blynų balius įvyksta vasario 20 naujoje parapijos salėje. Pradžia 4 v. popiet. Gros puiki muzika. Šeimininkės keps skanius bulvinius blynus ir kitus gardumynus. Visi parapijiečiai ir kaimynai kviečiami dalyvauti ir gražiai prieš gavėnią pasilinksminti.

Birželio 26 prel. Ignas Kelmelis švenčia savo kunigystės auksinį jubiliejų. Bus iškilmingos pamaldos Švč. Trejybės bažnyčioje ir banketas parapijos salėje.

Elena ir Bronius Sudžinskai tragiškai žuvusio savo sūnaus Broniaus Sudžinsko atminimui paaukojo 200 dol. Šiluvos koplyčios statybai Washingtone.

Vasario 19 sueina 4 metai, kai mirė a.a. Steponas Samatas, gyv. Plainfield, N.J. Už jo vėlę metinių mirties sukaktuvių proga jo žmona Margarita Samatienė užprašė mišias, kurios bus vasario 19 d. 8 v.r. Švč. Trejybės bažnyčioje Newarke. **P. T.**

PADĖKA

Nuoširdi padėka Kearny, N. J., lietuvių parapijos klebonui kun. J. Scharnui už lietuviškos spaudos įvertinimą ir Darbininko spaudos kiosko įsileidimą į parapijos salę Vasario 16 minėjimo proga.

Darbininko administracija

Baltiečių jaunimo pasitarimas New Yorke 12-13 d. Nuotr. V. Maželio

PASKIRSTYTAS PELNAS IŠ ČIURLIONIO KONCERTO

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos valdyba savo posėdy sausio 21 patvirtino piniginę pajamų ir išlaidų apyskaitą iš puikiai pasisekusio Čiurlionio ansamblio jubiliejinio koncerto, kuris valdybos pastangomis buvo surengtas praėjusių metų lapkričio 27 Webster Hall salėje New Yorke. Valdyba nutarė gautąjį pelną panaudoti kultūros bei švietimo reikalams, paskirstant jį sekančiai:

Kultūros židinio statybai New Yorke — 300 dol., New Yorko skautų stovyklavietei įsigyti — 200 dol., Maironio šeštadieninei mokyklai Brooklyne — 200 dol., Lietuvos Fondui— 200 dol., LB Centro Valdybai (LB mėnesio vajaus duoklė) — 100 dol., Vasario 16-jai gimnazijai Vokietijoj — 50 dol.

Paskyrus šias sumas ir pridėjus anksčiau įteiktus įnašus, iki šiol kultūros židinio —jaunimi centro statybai jau įnešta 400 dol., o Lietuvos Fondui įnašas pakeltas iki 300 dol. Maironio mokykla buvo remiama kiekvienais metais ir kiekviena proga. Šiame posėdy valdyba nutarė dar labiau sustiprinti tos mūsų vienintėlės jaunimo lietuvybei išlaikyti institucijos globą, ir ją remti visom išgalėm.

Kad Čiurlionio ansamblio jubiliejinis koncertas New Yorke praėjo su tokiu puikiu ir retu pasisekimu, tai nuopelnas mūsų visuomenės, mūsų spaudos ir visos eilės asmenų, kurie prisidėjo prie tiesioginio organizavimo darbo.

Ypatinga padėka priklauso mūsų spaudai, ypač Darbininkui, kuris tikrai nepagailėjo vietos per visą eilę numerių duoti žinių apie čiurlioniečių viešnagę New Yorke ir jų jubiliejinį koncertą.

Padėka E. Čekienei, S. Dzikui ir J. Rūteniui, kurie spaudoje populiarino šį įvykį. Padėka dailininkui P. Osmolskiui. Jis be jokio atlyginimo pagaminto tam vakarui sidabrinio jubiliejaus emblemą, kuri puošė Webster salės sceną ir kuri po koncerto buvo įteikta čiurlioniečiams, kaip New Yorko Lietuvių Bendruomenės dovana nusivežti į Clevelandą ir papuošti ten savuosius namus.

Valdyba taip pat labai dėkinga arch. J. Okuniui bei inž. J. Zabielskiui už pagamintus plakatus, J. Matulaitienės tautinių šokių grupės nariams, kurie padėjo salėje tvarką palaikyti; visiem bilietų platintojam ir Great Necko LB apylinkės ponioms — D. Alilionienei, I. Lukauskienei, R. Miklienei ir I. Vilgalienei už puikiai paruoštą priėmimą ir vaišes čiurlioniečiams.

Šiam jubiliejiniam koncertui atžymėti buvo išleistas 54 pusl. specialus leidinys su programa. Jis buvo dalijamas nemokamai visiems, kurie atsilankė į koncertą. Tik mūsų organizacijų, ir atskirų asmenų pinigine parama jis buvo išleistas. Valdyba dėkoja visiem, parėmusiem leidinį. Tik šio leidinio dėka gauta pelno mūsų kultūriniams reikalams.

Džiugu ir malonu, kad įdėtas triūsas neliko be vaisių!

K.M.

Parengimai New Yorke

Vasario 27 — Kaziuko Mugė Apreiškimo parapijos salėje. Rengia New Yorko liet. skautai ir skautės.

Kovo 6 — M. K. Čiurlionio 90 metų gimimo sukaktuvinis paminėjimas Maspetho parapijos salėje. Pradžia 4 val. p.p. Rengia New Yorko ateitininkai sendraugiai.

Kovo 12 — "Dirvos" Auksinio jubiliejaus paminėjimo akademija V. Belecko svetainėje, 1883 Madison St. Brooklyne. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos I ir XI skyriai New Yorke. Pradžia 7:30 val. vak.

Kovo 13 — Madų paroda, rengiama A. Kazickienės vad. Moterų komiteto, Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai paremti. Pradžia 2 val. p.p.

Kovo 20 — Izidoriaus Vasiliūno smuiko rečitalis, akomponuojant fortepijonu Vyteniui Vosiliūnui, — Town Hall salėje, 43 Street (tarp 6 ir 7 Ave.), New Yorke. Pradžia 5:15 val. p.p.

Kovo 24 - 27 d.d. — New Yorko Skautams remti komitetas ruošia dail. Vytauto Igno parodą Maspetho parapijos salėje.

Kovo 26 — Andriaus Kuprevičiaus fortepijono rečitalis Town Hall salėje, 43 Street (tarp 6 ir 7 Ave.), New Yorke. Pradžia 5:15 val. p.p.

Kovo 26 — Adv. M. L. Šveikauskienės paskaita Carnegie Endowment patalpose, 345 E. 46 St., New Yorke. Rengia D. L. K. Birutės New Yorko skyrius. Pradžia 5 val. p.p.

Balandžio 17 — Velykų Stalas Apreiškimo parapijos salėje. Pradžia 4 val. p.p. Rengia Katalikių Moterų S-gos 29 kuopa.

Balandžio 17 — Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo tradicinis Velykų stalas ir paskaita Masonų salėje, 8605 96th Street, Woodhaven, N.Y.

Balandžio 23 — Lietuvos Atsiminimų radijo 25 metų jubiliejinis banketas Lietuvių parapijos salėje, Newark, N.J.

Balandžio 24 — Lietuvos Atsiminimų radijo 25 metų jubiliejinis koncertas ir balius Webster Hall salėje, New Yorke.

Balandžio 30 — Brooklyno Centro LRKSA 115 kuopa rengia 80 metų sukakties minėjimą. Banketas ir šokiai šv. Jurgio par. salėje, 207 York St., Brooklyn, N.Y. Pradžia 8 v. v.

Gegužės 7 — Skautams remti tėvų komiteto balius Maspetho parapijos salėje.

Gegužės 15 — Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų S-ga rengia studijų dieną Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Pradžia 12 val. dienos metu.

Gegužės 15 — Parengimas Putnamo mergaičių stovyklos statybai paremti Apreiškimo parapijos salėje. Rengia Putnamo Seselių rėmėjų New Yorko skyrius.

Gegužės 21 — Pavasario šokiai Maspetho Piliečių klube. Rengia Moterų Vienybė.

Gegužės 22 — Dainų šventė Franklin K. Lane High School salėje, dalyvaujant — Philadelphijos, Elizabetho, Rūtos Ansamblio ir Brooklyno Operetės chorams. Rengia Brooklyno Operetės choras. Pradžia 4 val. p.p.

•

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir Kultūros vadovui KĘSTUČIUI MIKLUI, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. 11803; tel. 516 WE 5-0896.

Išnuomojamas gražus butas iš 4 kambarių 4-tame apartmentų aukšte su apšildymu ir geru susisiekimu. Menesiui nuoma 60 dol. Mrs. Rinkevich, 1001 Eastern Pkwy., Brooklyn, N.Y.

Parduodamas Woodhavene vienos šeimos 6 kambarių namas, apkaltas lentelėm (šingeliais), nauji tinkliniai langai, naujas stogas, naujas šildymo pečius ir nauja virtuvė. Skambinti po 6 v.v. VI 6-3082.

VERTINGA DOVANA

Vyriški ir moteriški šveicariški Henry Moser 18 karatų aukso ar nerūdijančio metalo 17 ir 21 akmenų laikrodžiai. Naujausios gamybos parduodami urmo (wholesale) kainomis. Del katalogų ir kitų informacijų kreipkitės

S. V. STARAS
Importer — Mail Order
23 Mendon Street
Worcester, Mass., 01604

Irena Sandanavičiūtė pranešinėjusi programą Websterio salėje. Nuotr. P. Ąžuolo

BOSTONO ŽINIOS

Mišrus koncertas

Moterų Sąjungos 13 kuopos pastangomis vasario 6 So. Bostono piliečių klube įvyko koncertas, kurį išpildė net penki dalyviai: Aušra Vedeckaitė, sopranas; Benediktas Povilavičius, bosas; Izidorius Vasyliūnas ir kun. Vaclovas Valkavičius — smuikininkai ir pianistas Vytenis Vasyliūnas. Nežiūrint gan pripuolamo sąstato, programa sudarė darnų ir gan vientisą įspūdį, kuo tikrai reikia stebėtis.

Aušra Vedeckaitė rodėsi So. Bostone pirmą kartą. Tai jauna dainininkė, baigusi žymiąją Juliard muzikos mokyklą New Yorke, ir besitobulinusi metus Vokietijoje. Panelė Vedeckaitė pasižymi dideliu muzikalumu, labai jautriai jaučia ritmą. Šiame koncerte ji išpildė operų arijas ir Dariaus Lapinsko dainas, bei jo vieną duetą su Benediktu Povilavičium. Iš jos išpildytų dalykų buvo Mozarto arijos iš trijų operų: "Figaro Vestuvių", "Užburtosios Fleitos", ir "Don Žuano", dvi Puccini arijos ir Gounod arija iš Fausto. Dainininkė labai gražiai atrodė scenoje ir dainavo su įsijautimu ir gerai pasiruošusi. Klausytojams ji padarė gero ir malonaus įspūdžio. Ypač Dariaus Lapinsko dainos, kurios buvo pirmą kartą girdėtos, patraukė daugumos dėmesį, kaip neįprasti mums kūriniai, bet įdomūs.

Benediktas Povilavičius, kurį So. Bostonas gerai pažįsta, nustebino padaryta dainavime pažanga, ir jo padainuotas Verdi "Siela pritvinkus sopulio" ir Massenet "Elegija" bei du duetai ,dainuoti su A. Vedeckaite, buvo mielai ir šiltai priimti. (Antras duetas buvo Šimkaus "Čigonėlė", padainuotas bisui).

Izidorius Vasyliūnas ir kun. V. Valkavičius išpildė dvi sonatas: Ph. Telemano A dur. sonata dviem smuikam ir H. Purcell auksinė sonata dviem smuikam. Malonu klausytis XVII šimtmečio muzikos, kurios turinys yra grynai religinis: tai įsiklausymas į dieviškas cherubinų dainas, kuriose nėra žemiškų kančių ir nusivylimo, o tik ramybė ir poilsis. Toks buvo įspūdis besiklausant smuikininkų ir jų išpildomųjų dalykų.

Vytenis Vasyliūnas nuo pirmosios dainininkės arijos iki paskutiniojo dueto lydėjo visus ištikimai ir muzikaliai, patraukdamas ne kartą klausytojų dėmesį.

Koncertas paliko gerą ir malonų įspūdį. Už jį padėka rengėjams, ypač jų pirmininkei p. Kaladienei. **S. J.**

MIRĖ STASYS JAKUTIS

Naujosios kartos ateivis Stasys Jakutis mirė vasario 5 d., o palaidotas vasario 8 dieną iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios So. Bostone, Naujosios Kalvarijos kapinėse. Laidotuvių namuose vasario 7 d. vakare įvyko atsisveikinimas su velioniu. Žodį tarė Lietuvių B-nės Bostono apylinkės pirm. Antanas Matjoška, Ramovėnų skyr. pirm. Bronius Utenis ir Lietuvių Romos Katalikų susivienijimo 94 kuopos, kurią velionis įsteigė ir buvo jos valdyboje iki mirties, vardu kuopos pirm. P. Žičkus. Kun. Jonas Klimas sukalbėjo rožančių. Laidojimo namus lankė daugybė žmonių. Bažnyčioje gedulingas mišias aukojo kun. Jonas Klimas, o asistavo kunigas Albinas Janiūnas ir Cambridge parapijos klebonas kun. Baltrašūnas. Šalia altoriaus dar meldėsi kun. Jonas Žuromskis. Bažnyčioje buvo daug žmonių. Daug parapijos mokyklos mokinių priėmė komuniją. Tą mokyklą lanko a. a. Stasio Jakučio jauniausias sūnus Jonukas. Į kapus palydėjo virš 30 automobilių. Kapuose po paskutinių kunigo Klimo maldų, visų vardu velionį atsisveikino Bendruomenės pirm. A. Matjoška.

A. a. Stasys Jakutis buvo gimęs 1910 metais kovo 14 d. Maskvoje. Gimnaziją pradėjo lankyti Ukmergėje, o baigė Aušros berniukų Kaune. 1932 metais baigė aspirantu karo mokyklą jaun. leit. laipsniu. 1938 po karinių pratimų, buvo pakeltas į leitenanto laipsnį. 1932m. įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą Kaune. Jį baigė 1938 metais. Studijavo ekonomiją. Pirmą kartą okupuojant bolševikams Lietuvą, pabėgo į Vokietiją, o vejant juos iš Lietuvos, sugrįžo. Dirbo Saugumo departamente įvairiose pareigose. Antrą kart artėjant bolševikams vėl pabėgo į Vokietiją, o iš ten emigravo Amerikon. Čia dirbo visoje eilėje lietuviškų organizacijų.

Nuliūdime paliko žmoną Praksedą, dukrą Laimutę ir sūnus Vincą ir Jonuką.

A. a. Stasys Jakutis

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y.
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmos pabaigos; Trečiadieniais — 12 val. dienos.
Vasario 18 — iki vas. 23, 1966

Linksma muzikinė filma —
HAPPY-END am WOERTHERSEE
Vaidina:
W. Haas, Paul Hörbiger, R. Prack
Priedinė filma:
"Meine schöne Mama"
Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

Adv. S. Briedis vadovavęs Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimui New Yorke. Nuotr. P. Ąžuolo.

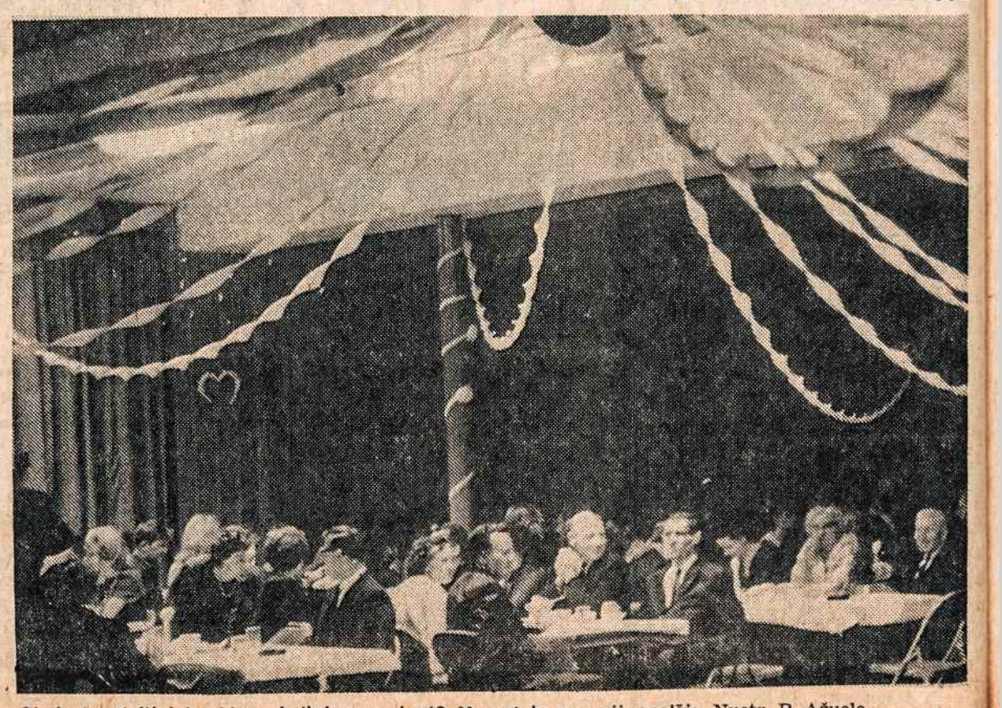

Studentų ateitininkų blynų baliuje vasario 12 Maspet ho parapijos salėje. Nuotr. P. Ąžuolo.